

[112]

Gedachten over het boek Daniël

(Uriah Smith)

Hoofdstuk 7

De vier dieren

1. *“In het eerste jaar van Belsazar, den koning van Babel, zag Daniel een droom, en gezichten zijns hoofds, op zijn leger; toen schreef hij dien droom, [en] hij zeide de hoofdsom der zaken.”*

■ Dit is dezelfde Belsazar die genoemd wordt in hoofdstuk 5. Tijdrekenkundig beschouwd behoorde dit hoofdstuk dus op hoofdstuk 5 te volgen, maar deze volgorde heeft men niet aangehouden, opdat het historische en profetische gedeelte van het boek elk een afzonderlijk geheel vormen. Het profetische deel waaraan wij nu beginnen, wordt daardoor niet door historische voorvallen onderbroken.

A. *“Daniel antwoordde en zeide: Ik zag in mijn gezicht bij nacht, en ziet, de vier winden des hemels braken voort op de grote zee. 3 En er klommen vier grote dieren op uit de zee, het ene van het andere verscheiden.”*

■ De Schrift behoort letterlijk te worden opgevat, tenzij er gegronde redenen bestaan te veronderstellen dat de taal zinnebeeldig is; en al hetgeen zinnebeeldig is, moet uitgelegd worden aan de hand van hetgeen letterlijk is. Dat de taal die hier gebruikt wordt symbolisch is, blijkt uit vers 17 waarin staat: *“Deze grote dieren, die vier zijn, zijn vier koningen, [die] uit de aarde opstaan zullen.”* Om aan te tonen dat hier koninkrijken en niet individuele koningen bedoeld worden, zegt de engel verder: *“Maar de heiligen der hoge [plaatsen] (ofwel des Allerhoogsten) zullen dat Koninkrijk ontvangen,”* Verder in de uitlegging zegt de engel: *“Het vierde dier zal het vierde rijk op aarde zijn.”* (vers 23). De dieren zijn derhalve symbolen van vier koninkrijken. De omstandigheden onder welke zij opklommen en de middelen waardoor hun opkomst werd bewerkstelligd, worden in de profetie eveneens op zinnebeeldige wijze voorgesteld. De zinnenbeelden die gebruikt worden zijn: de vier winden, de zee, de vier grote dieren, tien hoorns en een [113] andere hoorn met mensenogen en een mond, die krijg voerde tegen God en Zijn heiligen. Wij moeten nu onderzoeken wat zij betekenen.

In symbolische taal duiden winden op: twist, staatkundige beroeringen en oorlogen; Jeremia 25: 32-33 *“Zo zegt de HEERE der heirscharen: Ziet, een kwaad gaat er uit van volk tot volk. en een groot onweder zal er verwekt worden van de zijden der aarde. 33 En de verslagenen des HEEREN zullen te dien dage [liggen] van het [ene] einde der aarde tot aan het [andere] einde der aarde; zij zullen niet beklaagd, noch opgenomen, noch begraven worden; tot mest op den aardbodem zullen zij zijn.”*

De profeet spreekt hier van een strijd die de Heere zal voeren met alle natiën, waarin de goddelozen overgegeven zullen worden aan het zwaard en die door de Heere verslagen zijn zullen liggen aan het ene einden van de aarde tot aan het andere. De strijd en beroering die deze vernietiging veroorzaken, worden een grote storm of wervelwind genoemd.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Dat winden beroering en strijd aanduiden blijkt duidelijk uit dit visioen, want ten gevolge van de winden komen koninkrijken op en vergaan; en deze gebeurtenissen worden tot stand gebracht door politieke strijd tussen de mogendheden. De symbolische betekenis in de Bijbel van “wateren” of “zee” is: volken, natiën en talen. Om dit te bewijzen verwijzen wij de lezer naar openbaring 17: 15, waarin dit uitdrukkelijk wordt verklaard.

Vòòr het einde van het visioen geeft Daniël een verklaring van het zinnebeeld van de vier dieren; vers 17: *“Deze grote dieren, die vier zijn, zijn vier koningen, [die] uit de aarde opstaan zullen.”* Het veld dat dit visioen beslaat is dus duidelijk voor ons afgebakend.

1. *“Het eerste was als een leeuw, en het had arendsvleugelen; ik zag toe, totdat zijn vleugelen uitgeplukt waren, en het werd van de aarde opgeheven, en op de voeten gesteld, als een mens, en aan hetzelfde werd eens mensen hart gegeven.”*

Omdat deze vier dieren koningen of koninkrijken uitbeelden, stellen wij de vraag: Welke vier? Waar moeten wij beginnen te tellen? Deze vier dieren komen niet gelijktijdig tevoorschijn, [114] maar opeenvolgend, want ze worden het eerste, tweede enz. genoemd en de vierde bestaat nog als door het laatste oordeel een einde wordt gemaakt aan alle aardse gebeurtenissen.

Zoals wij door het beeld van Nebukadnezars droom geleerd hebben, zouden er vanaf Daniël's tijd tot aan het einde van de wereld slechts vier wereldrijken bestaan. Daniël woonde nog steeds in hetzelfde rijk dat hij ongeveer 38 jaar voordien in de uitlegging van die droom “het gouden hoofd” noemde.

Het eerste dier van dit visioen moet hetzelfde uitbeelden als het gouden hoofd van het grote beeld, n.l. Het Babylonische rijk; en de andere dieren de opvolgende koninkrijken, die eveneens door dat beeld worden aangeduid. Maar als dit visioen betrekking heeft op precies dezelfde rijken als van het beeld in hoofdstuk 2, waarom – zou men kunnen vragen – wordt dit visioen dan nog eens gegeven? Was het visioen in hoofdstuk 2 niet voldoende? Wij antwoorden: De Zaak wordt telkens opnieuw en uitvoeriger besproken, opdat iedere keer meerdere gegevens en feiten verstrekt kunnen worden. Zo krijgen wij regel op regel. In dit visioen worden de koninkrijken van de aarde getoond, zoals ze door de God van de hemel gezien worden. Hun ware aard blijkt uit het symbool van wilde en verscheurende dieren.

Aanvankelijke had de leeuw arendsvleugelen, die duiden op de snelheid waarmee Babylon onder de leiding van Nebukadnezar overwinningen behaalde. In dit deel van het visioen zien wij dat een verandering heeft plaatsgevonden, de vleugels zijn uitgerukt. Babel overviel zijn prooi niet langer als een arend. De fierheid en de moed van de leeuw waren verdwenen. Een zwak en vreesachtig mensenhart had de plaats ingenomen. Dit was in het bijzonder het geval met dat rijk gedurende de laatste jaren van zijn geschiedenis, toen het door weelde en luxe verwekelijkt en verzwakt was.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

1. *“Daarna, ziet, het andere dier, het tweede, was gelijk een beer, en stelde zich aan de ene zijde, en het had drie ribben in zijn muil tussen zijn tanden; en men [117] zeide aldus tot hetzelve: Sta op, eet veel vlees.”*

Evenals in het grote beeld van hoofdstuk 2, wordt in deze opeenvolging van symbolen een merkwaardige ontarding gezien als wij van het ene koninkrijk naar het andere overgaan. De borst en armen van zilver stonden lager in waarde dan het hoofd van goud. De beer was ondergeschikt aan de leeuw. Het Medo-Perzische rijk stond ver beneden Babel in rijkdom, pracht en luisterrijke heerschappij. En nu komen wij tot de verdere bijzonderheden die deze macht kenmerkte. De beer “richtte zich aan één zijde op”. Dit rijk bestond uit twee nationaliteiten, de Meden en de Perzen. Dit feit wordt eveneens uitgebeeld door de twee hoorns van de ram in hoofdstuk 8. Van deze twee hoorns wordt gezegd dat de hoogste het laatste opkwam, en van de beer dat hij zich op één zijde oprichtte. Dit werd vervuld door het Perzische deel van het rijk dat het laatste opkwam, en grote macht verkreeg en het overheersende element in het koninkrijk ging vormen. Zie hoofdstuk 8: 3.

De drie ribben duiden waarschijnlijk op de drie landschappen Babylon, Lydië en Egypte, die bijzonder zwaar door deze macht onderdrukt werden. Het gezegde: Sta op en eet veel vlees” zou uiteraard kunnen slaan op de stimulans die de Meden en Perzen door hun verovering van deze landschappen ontvingen, om nog meer en uitgestrektere veldtochten te ondernemen. Het karakter van dit koninkrijk wordt op de juiste wijze uitgebeeld door een beer. De Meden en Perzen waren roofzuchtig, berovers en plundersaars van het volk. Zoals reeds in de uitlegging van hoofdstuk 2 werd opgemerkt, dateert dit rijk vanaf de inneming van Babel door Kores in 538 v.Chr., en het bleef bestaan tot op de slag van Arbela 331 v. Chr., dat is een tijdperk van 207 jaren.

- I. *“Daarna zag ik, en ziet, er was een ander [dier], gelijk een luipaard, en het had vier vleugels eens vogels op zijn rug; ook had hetzelve dier vier hoofden, en aan hetzelve werd de heerschappij gegeven.”*

Door dit symbool wordt het derde rijk, Griekenland [118] uitgebeeld. Als de vleugels van de leeuw

duiden op de snelheid van overwinningen, dan hebben zij hier dezelfde betekenis. Een panter is een snel dier, maar dat was niet voldoende om de snelle opkomst van die natie uit te beelden; er moesten vleugels aan toegevoegd worden. Twee vleugels, het aantal dat de leeuw had, waren niet voldoende, hij moest vier hebben. Dit duidt op een ongeëvenaarde bewegingssnelheid – die in de geschiedenis van het Griekse rijk bewaarheid werd. Griekenlands overwinningen onder Alexander de Grote zijn weergaloos in de geschiedenis door hun onverhoedsheid en snelheid.

Rollin, Ancient History, deel 15 art. 2, geeft het volgende beknopte overzicht van Alexanders marsen:

“Van Macedonië tot aan de rivier de Ganges, die bijna door Alexander bereikt werd, bedraagt de afstand van ca. 1100 zeemijlen. Voeg hierbij de verschillende wendingen in Alexanders veldtochten, eerst van de eindpalen van Cilicië waar de strijd van Issus werd gestreden, tot de tempel van Jupiter Ammon in Lybië; zijn terugtocht vandaar naar Tyrus, een tocht van tenminste 300 zeemijlen; daarbij minstens zoveel mijlen voor de verschillende wendingen van zijn route in verscheidene plaatsen; dan stellen wij vast dat Alexander in minder dan acht jaar met

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

zijn leger 1900 zeemijlen (of meer dan 5100 mijlen) marcheerde, zijn terugtocht naar Babel niet meegeteld.”

“Ook had het dier vier koppen” De eenheid van het Griekse rijk werd kort na de dood van Alexander verbroken. Binnen 15 jaren nadat zijn schitterende loopbaan eindigde, – hij bezweek aan een hevige koorts die door alcoholvergiftiging veroorzaakt werd – is het rijk onder zijn vier hoofdgeneraals verdeeld. Cassander bezette het westen, Macedonië en Griekenland. Lysimachus had Thracië en de delen van Azië langs de Hellespont en de Bosporus in het noorden. Ptolmëus voerde heerschappij over Egypte, Lydië, Arabië, Palestina en Coelosyrië in het zuiden. Seleucus had Syrië en de overige delen van Alexanders gebied in het oosten. Deze verdeling wordt aangetoond door de vier koppen van de panter; 308 v.Chr. Zo werden de woorden van de profeet nauwkeurig [119] vervuld. Omdat Alexander geen opvolger naliet, had het rijk ook in ontelbare kleine stukken uiteen kunnen vallen. Waarom dan precies in vier delen en niet meer? Omdat de profetie voorspelde dat het vier zouden zijn. De panter had vier koppen, de geitenbok had vier hoorns, het koninkrijk zou in vier delen worden verdeeld; en zo gebeurde het. Zie verder hoofdstuk 8.

A. *“Daarna zag ik in de nachtgezichten, en ziet, het vierde dier was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had grote ijzeren tanden, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten; en het was verscheiden van al de dieren, die voor hetzelfde geweest waren; en het had tien hoorns.”*

De inspiratie vond in de natuur geen dier dat als symbool kon dienen om de macht die hier voorgesteld wordt uit te beelden. Toevoeging van klauwen, hoofden, hoorns, vleugels, schubben, tanden of nagels van enig ander dier in de natuur was niet toereikend. Deze macht verschilt van alle andere, het symbool ervan is onbeschrijfelijk.

Het zevende vers bevat voldoende gegevens voor een geheel boekwerk, maar wij zijn genoodzaakt tot een beknopte uitleg die ons niet toestaat hier een volledig overzicht van de geschiedenis te geven. Dit beest komt vanzelfsprekend overeen met het vierde deel van het grote beeld – de benen van ijzer. In hoofdstuk 2: 40 worden enkele redenen genoemd voor de veronderstelling dat deze macht Rome is. Diezelfde redenen zijn ook van toepassing op deze profetie. Het Romeinse rijk beantwoordde nauwkeurig aan de ijzeren delen van het beeld, en hoe treffend beantwoordt het dier dat wij nu voor ons hebben aan dat rijk. De angst en de terreur die het uitoefende en zijn uitzonderlijke kracht zijn in de wereld nooit geëvenaard. Het verslond alles als met ijzeren tanden en het verbrijzelde alles; door zijn poten werden de natiën tot stof vermalen. Het had tien hoorns waarvan in vers 24 verklaard wordt dat het tien koningen of koninkrijken zijn, die uit het rijk zouden voortkomen.

In hoofdstuk 2 werd reeds vermeld dat Rome in tien koninkrijken [120] werden verdeeld. Machiavelli geeft ons de volgende opsomming:

I. Hunnen	2. Oostgoten	3. Westgoten	4. Franken	5. Vandalen	6. Sueven
1. Bourgondiërs	8. Herulen	9. Angelsaksen	10. Lombarden		

Deze delen worden sindsdien de tien koninkrijken van het Romeinse rijk genoemd; 351-483 n.Chr. Zie ook hoofdstuk 2: 41-42 en aanhangsel III.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

- A. *“Ik nam acht op de hoornen, en ziet, een andere kleine hoorn kwam op tussen dezelve, en drie uit de vorige hoornen werden uitgerukt voor denzelfden; en ziet, in dienzelfden hoorn waren ogen als mensenogen en een mond vol grootspraak.”*

Daniël lette op de hoornen. In het midden van hen vond een vreemde beweging plaats. Een kleine hoorn (aanvankelijk klein, maar later sterker dan de andere) kwam tussen hen op. Hij zocht niet rustig een eigen plaats, hij moest drie anderen ten val brengen en hun plaats innemen. Drie koninkrijken werden voor hem ten val gebracht. Deze kleine hoorn was, zoals wij later zullen zien, het pausdom. De drie hoornen die voor hem ten val werden gebracht waren de Herulen, de Oostgoten en de Vandalen. De reden waarom zij ten val werden gebracht was, omdat zij zich verzetten tegen de arrogante eisen van de pauselijke hiërarchie en zich daardoor keerden tegen de oppermacht in de kerk van de bisschop van Rome. En in die hoorn waren ogen als mensenogen en een mond vol grootspraak. De ogen zijn een passend symbool voor de scherpszinnigheid, het doorzicht, de sluwheid en de vooruitziende blik van de pauselijk hiërarchie; en de mond vol grootspraak is een passende symbool voor de aanmatigende eisen van de bisschoppen van Rome.

1. *“[Dit] zag ik, totdat er tronen gezet werden, en de Oude van dagen Zich zette, Wiens kleed wit was als de sneeuw, en het haar Zijns hoofds als zuivere wol; [123] Zijn troon was vuurvonken, deszelfs raderen een brandend vuur. 10 Een vurige rivier vloede, en ging van voor Hem uit, duizendmaal duizenden dienden Hem, en tien duizendmaal tien duizenden stonden voor Hem; het gericht zette zich, en de boeken werden geopend.”*

Een verhevener beschrijving van een verheven gebeurtenis kan men in de Nederlandse taal niet vinden. Maar onze aandacht moet niet geboeid worden door de grootse en verheven beeldspraak; de aard van de gebeurtenis zelf vraagt onze ernstige aandacht. Het oordeel wordt ons hier voor ogen gesteld. Wanneer over het oordeel gesproken wordt, dan behoort het ten alle tijde onze geest intens bezig te houden, want ons aller eeuwige belangen staan op het spel.

De Oude van dagen, God de Vader, zet zich op de troon van het oordeel. Let op de beschrijving van Zijn Persoon. Degenen die geloven dat God geen persoonlijkheid bezit, worden hier gedwongen toe te geven, dat Hij als een persoonlijk Wezen wordt beschreven. Maar zij troosten zich met de bewering dat dit de enige beschrijving van dien aard in de Bijbel is. Wij zijn het met deze bewering niet eens, maar stel dat het waar is, is dan één beschrijving niet even fataal voor hun opvattingen als wanneer zij meerdere keren herhaald wordt? De duizendmaal duizenden die Hem dienen en de tienduizendmaal tienduizenden die voor Hem staan, zijn geen zondaren rondom de oordeelstroon, maar hemelse wezens die op Zijn bevelen wachten en Hem dienen. Een juist begrip van dit onderwerp vereist een goed inzicht in de betekenis van de dienst in het Heiligdom; en daarom adviseren wij de lezer boekwerken te lezen waarin dit onderwerp behandeld wordt.

Het oordeel dat hier wordt uitgebeeld, is het afsluitingswerk van Christus onze Hogepriester in het hemelse Heiligdom. Het is een onderzoekend oordeel. De boeken zijn geopend, de gegevens van alle mensen worden aan het grote gericht ter

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

beoordeling voorgelegd, zodat van tevoren bepaald zal zijn wie het eeuwige leven zullen beërven als de Heere komt om Zijn volk te verlossen.

[124]

In het vijfde hoofdstuk van het boek Openbaring is vermeld dat Johannes in een visioen dezelfde plaats en dezelfde aantallen hemelse dienaren zag, die Christus behulpzaam zijn in dit onderzoekend oordeel. Terwijl Johannes in het Heilige keek – in Openbaring 4 lezen wij dat hij dat deed – zei hij volgens vers 11 in hoofdstuk 5: *“En ik zag, en ik hoorde een stem veler engelen rondom den troon, en de dieren, en de ouderlingen; en hun getal was tien duizendmaal tien duizenden, en duizendmaal duizenden;”*. Uit hun getuigenis van hoofdstuk 8: 14 blijkt dat dit plechtige werk nu in het hemelse Heiligdom wordt verricht.

1. *“Toen zag ik toe vanwege de stem der grote woorden, welke die hoorn sprak; ik zag toe, totdat het dier gedood, en zijn lichaam verdaan werd, en overgegeven om van het vuur verbrand te worden. 12 Aangaande ook de overige dieren, men nam hun heerschappij weg, want verlenging van het leven was hun gegeven tot tijd en stonde toe.”*

Er zijn mensen die in een éénuizendjarig zegepraal van het evangelie geloven en in een regering van rechtvaardigen over de gehele wereld, voordat de Heere komt. Anderen geloven in een proeftijd na de komt van de Heere, een gemengd duizendjarig rijk, waar onsterfelijke rechtvaardigen het evangelie nog steeds aan sterfelijke zondaren verkondigen en hen op de weg naar de verlossing brengen. Maar beide dwaalbegrippen worden door deze twee verzen teniet gedaan.

1. Het vierde dier blijft zijn vreselijke karakter behouden. De kleine hoorn blijft godslasterlijke taal spreken en houdt zijn miljoenen aanbidders vast met de banden van een blinde bijgelovigheid, totdat het beest aan de vurige vlammen wordt overgegeven. Dit is geen bekering, maar vernietiging; zie 2 Thessalonicenzen 2: 8.
2. Het leven van het vierde dier wordt, nadat zijn heerschappij is vergaan, niet verlengt zoals wel het geval was met de voorgaande dieren. Hun heerschappij werd weggenomen maar hun levens werden gedurende een tijd gespaard. Het grondgebied en de onderdanen van Babylon bleven [125] voortbestaan, hoewel ze door de Perzen onderworpen werden. Het zelfde geldt voor het Perzische rijk m.b.t. Griekenland, en Griekenland m.b.t. Rome. Maar waardoor wordt het vierde koninkrijk opgevolgd? Niet door een regering of staat waarin sterfelijke mensen een aandeel hebben. Zijn bestaan eindigt in een poel van vuur en daarna is er niets meer. De leeuw werd in de beer opgenomen, de beer in de panter, de panter in het vierde dier en het vierde dier, waarin? Niet in een ander dier; hete wordt geworpen in een vuurpoel en na deze verwoesting rust het totdat de mensen de tweede dood ondergaan. Laat daarom niemand spreken over een proeftijd of duizendjarig rijk na de wederkomst van de Heere.

Het bijwoord “toen” in de zin: *“Toen zag ik toe vanwege de stem der grote woorden, welke die hoorn sprak”* enz. schijnt op een bepaalde tijd betrekking te hebben. In de voorgaande verzen werd het onderzoekend oordeel genoemd en dit vers schijnt aan te

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

willen tonen dat, terwijl dit werk gaande is, de kleine hoorn grote woorden spreekt tegen de Allerhoogste, kort voordat die macht wordt vernietigd en overgegeven aan het vuur. Hebben wij deze godslastering niet gehoord en zelfs kortgeleden nog? Denk eens aan de uitspraken van het Vaticaan in 1870. Wat kan godslasterlijker zijn dan een sterfelijk mens onfeilbaar te verklaren? Evenwel werd de wereld in genoemd jaar door een Algemeen concilie verrast met de mededeling dat na rijp beraad zou worden verklaard, dat de bezitter van de pauselijk troon, de mens der zonde, met God de eigenschap gemeen heeft dat hij onfeilbaar is. Is dit niet de stem van grote woorden, die de hoorn sprak? Is die macht niet rijp voor het brandend vuur en haar einde nabij?

- A. *“[Verder] zag ik in de nachtgezichten, en ziet, er kwam Een met de wolken des hemels, als eens mensen zoon, en Hij kwam tot den Oude van dagen, en zij deden Hem voor Denzelve naderen. 14 En Hem werd gegeven heerschappij, en eer, en het Koninkrijk, dat Hem alle volken, natiën en tongen eren zouden; Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en Zijn [126] Koninkrijk zal niet verdorven worden.”*

De gebeurtenis die hier wordt beschreven is niet de wederkomst van Christus naar deze aarde, tenzij de Oude van dagen zich op aarde zou bevinden, want er is sprake van een zich begeven tot de Oude van dagen. Daar, in de tegenwoordigheid van de Oude van dagen, worden Hem een Koninkrijk, heerschappij en heerlijkheid gegeven.

De Zoon des mensen ontvangt Zijn Koninkrijk, vòòrdat Hij naar de aarde terugkeert. Zie Lukas 19: 10-12 enz. Daarom is dit een gebeurtenis die plaatsvindt in de hemelse Tempel en die nauw verbonden is met hetgeen in de verzen 9 en 10 wordt vermeld. Hij ontvangt het Koninkrijk na de afsluiting van Zijn priesterlijk bediening in het Heiligdom. De volken, natiën en talen, die Hem zullen dienen, zijn de volken die gered worden, Openbaring 21: 24; niet de goddeloze volken van de aarde, want die worden bij de wederkomst in stukken geslagen. Groepen uit alle natiën, volken en talen zullen tenslotte onderdanen zijn van het Koninkrijk Gods en Hem tot in alle eeuwigheden met blijdschap dienen.

- A. *“Mij, Daniel werd mijn geest doorstoken in het midden van het lichaam, en de gezichten mijns hoofds verschrikten mij. 16 Ik naderde tot een dergenen, die daar stonden, en verzocht van hem de zekerheid over dit alles; en hij zeide ze mij, en gaf mij de uitlegging dezer zaken te kennen. 17 Deze grote dieren, die vier zijn, zijn vier koningen, [die] uit de aarde opstaan zullen. 18 Maar de heiligen der hoge [plaatsen] zullen dat Koninkrijk ontvangen, en zij zullen het Rijk bezitten tot in der eeuwigheid, ja, tot in eeuwigheid der eeuwigheden.”*

Wij zouden net zo verlangend moeten zijn als Daniël om de betekenis van deze zaak te begrijpen. Als wij met dezelfde oprechtheid van hart daarnaar vragen, zullen wij bemerken dat de Heere nu, evenals in de dagen van de profeet, bereid is ons een juist inzicht te geven in deze belangrijke waarheden. De dieren en de koninkrijken die zij uitbeelden zijn reeds verklaard. Wij zijn de profeet gevolgd langs [127] de reeks gebeurtenissen, zelfs tot aan de volledige vernietiging van het vierde en laatste beest, de uiteindelijke val van alle aardse regeringen. Wat volgt dan? Vers 18 vertelt ons: *“de heiligen der hoge [plaatsen] zullen dat Koninkrijk ontvangen”*. De heiligen! Zij, die door de wereld werden veracht, bestraft, vervolgd, uitgestoten; degenen waarvan men meende dat hun hoop nooit vervuld zou worden,

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

die zullen dat Koninkrijk beërven en het voor altijd bezitten. De hebzucht en het tumult van de goddelozen zullen voor altijd voorbij zijn. De verbeurde erfenis zal gelost worden. De vrede zal binnen de verstoorde landpalen hersteld worden, en gerechtigheid zal regeren over de totale pracht van een vernieuwde aarde.

A. *“Toen wenste ik naar de waarheid van het vierde dier, hetwelk verscheiden was van al de andere, zeer gruwelijk, welks tanden van ijzer waren, en zijn klauwen van koper; het at, het verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten. 20 En aangaande de tien hoornen die op zijn hoofd waren, en den anderen, die opkwam, en voor denwelken drie afgevallen waren, namelijk dien hoorn, die ogen had, en een mond, die grote dingen sprak, en wiens aanzien groter was, dan van zijn metgezellen.”*

De betekenis van de drie eerste dieren was zo duidelijk dat Daniël daar geen problemen mee had. Maar hij verbaasde zich over het vierde dier dat zo onnatuurlijk en angstaanjagend was, want naarmate wij dichter het einde van de tijd naderen wordt de onnatuurlijkheid van de zinnebeelden die de ontaarding van de regeringen van deze aarde uitbeelden, groter. De leeuw is een voortbrengsel van de natuur, maar er vond een onnatuurlijke toevoeging van vleugels plaats om als zinnebeeld van het Babylonische rijk te kunnen dienen. Ook de beer is een product van de natuur, doch het zinnebeeld van het rijk der Meden en Perzen vereiste de onnatuurlijke toevoeging van drie ribben in zijn muil, om de wreedheid van dat rijk uit te beelden. Ook de panter vinden wij in de natuur, maar hij is geen gepast zinnebeeld van het Griekse rijk zonder de toevoeging van vier koppen en vleugels. In de natuur vinden wij echter geen enkel schepsel, [128] dat een gepast zinnebeeld zou kunnen zijn voor het vierde koninkrijk. Zijns gelijke heeft men nog nooit gezien. Het is een vreselijk en gruwelijk dier, met koperen klauwen en ijzeren tanden. Zo wreed en roofzuchtig en fel was het, dat het zijn buit uit louter kwaadaardigheid verslond en vermorzelde, ja, het overige met de poten vertrad.

Dit alles vond de profeet verbazingwekkend, maar er gebeurde nog iets wonderlijks. Een kleine hoorn kwam op en overeenkomstig de aard van het beest waaruit het voortkwam, verdrong het drie andere, en zie, de hoorn had ogen, niet de ogen van een redeloos dier, maar de intelligente, verstandige ogen van een mens en wat nog vreemder was, het had ook een mond en met deze mond sprak het een trotse en vermetele taal. Geen wonder dat de profeet vragen stelde aangaande dit dier, dat zulk een onaards uiterlijk had en zo vijandig was in zijn werken en handelingen. In de volgende verzen worden enkele bijzonderheden genoemd aangaande de kleine horens, die de lezer, zonder gevaar voor vergissingen, kunnen helpen om de juiste toepassing van dit symbool te vinden.

21. *“Ik had gezien, dat diezelfde hoorn krijg voerde tegen de heiligen, en dat hij die overmocht, 22 Totdat de Oude van dagen kwam, en het gericht gegeven werd aan de heiligen der hoge [plaatsen], en dat de bestemde tijd kwam, dat de heiligen het Rijk bezaten.”*

De hevige toorn van deze kleine hoorn tegen de heiligen trok Daniël's bijzondere aandacht. De opkomst van de tien horens, de verdeling van Rome in tien koninkrijken tussen de jaren 351 en 483 n.Chr., is reeds behandeld. Zie hoofdstuk 2: 41. Omdat deze hoorns tien koninkrijken voorstellen, moet de kleine hoorn ook een koninkrijk

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

zijn, maar van een geheel andere aard, omdat volkomen verschilt van de andere horens. Zij waren politieke staten. Wij behoeven nu alleen de vraag te stellen of er sedert 483 n.Chr. een koninkrijk ontstaan is onder de tien koninkrijken van het Romeinse rijk, dat geheel verschillend is van alle andere en als dat zo is, welk rijk is dat dan? Het antwoord is het geestelijke rijk van het pausdom. Dit beantwoordt [129] in elk opzicht aan de gegevens van het zinnebeeld, en het is niet moeilijk om aan te tonen dat het op niets anders betrekking kan hebben. Zie verder vers. 23.

Daniël zag dat die hoornkrijg voerde tegen de heiligen. Heeft het pausdom zulk een strijd gevoerd? Vijftig miljoen martelaren antwoorden met een stem als van vele wateren: Ja! Zie de wrede vervolgingen door de pauselijke macht van de Waldensen, de Albigenen en Protestanten in het algemeen. Geloofwaardige bronnen bevestigen dat de vervolgingen en slachtingen en godsdienstoorlogen die door de kerk en de bisschoppen van Rome ontketend werden, meer bloed van de heiligen des Allerhoogsten hebben doen stromen, dan al de vijandschap, vervolgingen en het geweld van de zogenaamde heidenen samen vanaf het eerste begin van de wereldgeschiedenis.

In vers 22 schijnen drie opeenvolgende gebeurtenissen te worden vermeld. Daniël zag, vanaf de tijd waarin de kleine hoorn het hoogtepunt van zijn macht zou bereiken tot aan het volledige einde van de langdurige strijd tussen de heiligen en satan en zijn helpers, drie belangrijke gebeurtenissen als mijlpalen langs de weg staan.

1. De komst van de Oude van dagen, d.w.z. het plaatsnemen van Jehova als Rechter in het oordeel, beschreven in de verzen 9 en 10.
2. Het gezicht dat aan de heiligen wordt gegeven; dat is de tijd waarin de heiligen, na de eerste opstanding, gedurende duizend jaren met Christus in het gericht zullen zitten en over de goddelozen een rechtvaardig vonnis te vellen; Openbaring 20: 1-4. Dan zullen de martelaren de grote anti-christ oordelen, de macht die hen als wilde dieren liet vervolgen en hun bloed in stromen deed vloeien.
3. De tijd waarin de heiligen het Koninkrijk zullen bezitten, dat is de tijd waarin zij de nieuwe aarde in bezit zullen nemen.

Dan zullen de laatste sporen van de vloek, de zonde en de zondaren, met wortel en tak worden uitgeroeid. Het gebied dat gedurende zo lange tijd door den boze machten van deze aarde [130] – de vijanden van Gods volk – werd misbruikt, zal ingenomen worden door de rechtvaardigen en zij zullen het tot in alle eeuwigheid bezitten; 1 Korinthe 6: 2-3; Mattheüs 25: 34.

23. *“Hij zeide aldus: Het vierde dier zal het vierde rijk op aarde zijn, dat verscheiden zal zijn van al die rijken, en het zal de ganse aarde opeten, en het zal dezelve vertreden, en het zal ze verbrijzelen. 24 Belangende nu de tien hoornen: uit dat koninkrijk zullen tien koningen opstaan, en een ander zal na hen opstaan; en dat zal verscheiden zijn van de vorigen, en het zal drie koningen vernederen. 25 En het zal woorden spreken tegen den Allerhoogste, en het zal de heiligen der hoge [plaatsen] verstoren, en het zal menen de*

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

tijden en de wet te veranderen, en zij zullen in deszelfs hand overgegeven worden tot een tijd, en tijden, en een gedeelte eens tijds. 26 Daarna zal het gericht zitten, en men zal zijn heerschappij wegnemen, hem verdelgende en verdoende, tot het einde toe.”

Hier vinden wij verdere bijzonderheden aangaande het vierde dier en de kleine hoorn. Misschien is er reeds voldoende gezegd over het vierde dier (Rome) en de tien hoorns of tien koninkrijken die daaruit voortkwamen. De kleine hoorn vraagt nu in het bijzonder onze aandacht. In de uitlegging van vers 8 is gebleken dat de vervulling van de profetie aangaande deze hoorn wordt gevonden in de opkomst en handelingen van het pausdom. Het is daarom een interessante en belangrijke zaak te weten, welke oorzaken tot de ontwikkeling van deze anti-christelijke macht hebben geleid.

De eerste geestelijken of bisschoppen van Rome genoten een eerbetoon overeenkomstig de maatschappelijke staat van de stad waarin zij woonden; en gedurende de eerste eeuwen van het christelijk tijdperk was Rome de grootste, rijkste en machtigste stad ter wereld. Rome was de zetel van het keizerrijk; de hoofdstad aller natiën. Julianus zei: “Alle inwoners van de aarde zijn haar onderdanen.” Volgens Claudianus was deze stad “de bron van alle wetten”. De eerste geestelijken of bisschoppen van Rome redeneerden: “Als [131] Rome de koningin der steden is, waarom zouden dan haar geestelijken niet de koningen van de bisschoppen zijn? Waarom zou de roomse kerk niet de moeder van het christendom zijn? Waarom zouden niet alle volkeren haar kinderen zijn en haar autoriteit de hoogste wet?”

“Het was vanzelfsprekend” zei d'Augbigné, “dat het eierzuchtige hart van de mens aldus zou redeneren. Eierzuchtig Rome deed het.” – Geschiedenis der Reformatie, deel I. hoofdstuk 11.

De bisschoppen in de verschillende delen van het Romeinse rijk waren graag bereid aan de bisschop te Rome een deel af te staan van de eer, die Rome als koningin der steden van de volkeren der aarde ontving. Dit eerbetoon werd aanvankelijk niet als een verplichting beschouwd. “Maar”, aldus d'Augbigné, “wederrechtelijke macht groeit gelijk een sneeuwbal”. De vermaningen die aanvankelijk broederlijk waren, werden weldra absolute bevelen uit de pauselijke mond. De Westerse bisschoppen begunstigten deze aanmatiging van de geestelijken te Rome, hetzij uit jaloezie tegen de Oostelijke bisschoppen, of omdat zij de voorkeur gaven aan een overheersing van een pauselijke macht boven een wereldse macht.

Zodanig waren de invloeden rond de bisschop van Rome en zo richtte alles zich op zijn spoedige verheffing op de geestelijke troon van het christendom. Maar in de vierde eeuw werd deze eierzuchtige droom verstoord. Arius, plaatselijk priester van de oudste en meest invloedrijke kerk in Alexandrië, verraste de wereld met zijn leer, die zulk een hevige strijd in de christelijke kerk ontketende, dat keizer Konstantijn in 325 n.Chr. een algemeen concilie bijeen liet roepen te Nicéa, om deze strijd te onderzoeken en te slechten. Arius beweerde dat “de Zoon van God in wezen geheel verschillend is van de Vader. Dat Hij de eerste en edelste van de schepselen is, Die de Vader uit het niets geschapen heeft. Dat de almachtige Vader met Zijn medewerking het heelal schiep en dat Hij geringer is dan de Vader in zowel aard als waardigheid.”

Deze mening werd veroordeeld door het concilie, dat besloot dat Christus gelijk is aan de

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Vader. Daarop werd Arius naar [132] Illyrië verbannen en zijn volgelingen werden gedwongen hun goedkeuring te geven aan de belijdenis die men bij die gelegenheid geformuleerd had. – Mosheim 4e eeuw, deel 2 Stanley History of the Eastern Church. Pag. 239.

Het geschil zelf kon echter niet op deze eenvoudige wijze ongedaan worden gemaakt, maar bleef eeuwenlang de christelijke wereld verontrusten. De Arianen werden allerwegen de bitterste vijanden van de Paus en de Rooms katholieke kerk. Uit deze feiten blijkt dat een verspreiding van het Arianisme de invloed van de katholieken zou beperken. De heerschappij over Rome en Italië door een volk dat het Arianisme was toegedaan, kon fataal worden voor de oppermacht van de katholieke bisschop. Maar de profetie had verklaard dat deze hoorn een overheersende macht zou worden en dat hij om deze positie te bereiken, drie koningen ten val zou brengen.

Er bestaat een verschil van mening omtrent de koninkrijken die in het belang van het pausdom ten val werden gebracht. De opmerking van Albert Barnes aangaande dit punt schijnt toepasselijk:

“Door de verwarring die ontstond bij de ontbinding van het Romeinse rijk en de onvolledige verslagen van de transacties die de opkomst van de pauselijke macht bewerkstelligden, moet het ons niet verbazen wanneer het moeilijk is duidelijk opgetekende gebeurtenissen te vinden, die in alle opzichten aan een nauwkeurige en absolute vervulling van de profetie beantwoorden. Toch kunnen wij met grote mate van zekerheid stellen dat de vervulling van dit alles in de geschiedenis van het pausdom terug te vinden is.” – Notes on Daniël 7.

Hr. Mede veronderstelt dat de drie koninkrijken die ten val gebracht werden: de Grieken, Lombarden en Franken zijn, terwijl Sir Isaac Newton meent dat het de Lombarden, het Exarchaat van Ravenna, de Senaat en het Hertogdom van Rome zijn. Bisschop Newton heft enkele bezwaren

tegen deze beide zienswijzen; – Dissertation on the Prophecies pag, 217, 218

[133]

De Franken konden geen deel uitmaken van deze drie koninkrijken, want die werden nooit door de pauselijke macht ten val gebracht. De Lombarden kunnen het ook niet geweest zijn, want zij zijn de pausen nooit onderdanig geweest. Barnes zegt: Ik kan inderdaad geen bewijs vinden voor de algemene stelling dat het koninkrijk van de Lombarden tot de wereldlijke machten behoorden die de paus onderdanig zijn geweest.”

de Senaat en het Hertogdom van Rome kan men daar evenmin onder rangschikken, want zij werden nooit onder de tien koninkrijken gerekend, waarvan drie door de kleine hoorn ten val zouden worden gebracht.

Wij geloven dat de grootste moeilijkheden in de verklaringen van deze beroemde Bijbelverklaarders moet worden gezocht in het feit dat zij veronderstelden, dat de profetie aangaande de opkomst van het pausdom nog niet vervuld was en niet eerder vervuld kon zijn, voordat de paus als wereldvorst werd erkend. Daarom hebben zij getracht de vervulling van de profetie te zoeken in gebeurtenissen die geleid hebben tot de wereldse soevereiniteit van de paus. Echter, de profetie in de verzen 24 en 25 is kennelijk niet van toepassing op zijn wereldse macht, maar op de macht die hij heeft

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

over de geest en het geweten van de mensen. De paus bereikte die macht, zoals hierna zal blijken, in 538 n.Chr. Het onderwerpen van de drie hoorns vond echter voor die tijd plaats, om de plaats voor te bereiden voor de groei van zijn geestelijke macht. De onoverkomelijke moeilijkheden die zich alom voordoen als men de profetie wil toepassen op de Lombarden en andere genoemde koninkrijken liggen daarin, dat al deze machten te laat ten tonele verschenen; want de profetie spreekt over de arrogante pogingen van de Roomse paus om de macht aan zich te trekken, en niet over zijn pogingen om de natiën te vernederen en te onderdrukken, aangezien hij daarover reeds de overhand behaald had.

Wij twijfelen niet aan de juistheid van de stelling die leert dat de Herulen, de Vandalen en de Oostgoten de drie machten of hoorns zijn, die voor het pausdom ten val werden [134] gebracht, want deze stelling berust op de volgende geschiedkundige verklaringen van historici.

Odoacer, de leider van de Herulen, was de eerste van de barbaren die over de Romeinen heersten. Volgens Gibbon nam hij in 476 n.Chr. de troon van Italië in bezit. – Decline and Fall of the Roman Empire, deel III, blz. 150, 515.

Aangaande zijn godsdienst zegt Gibbon op blz. 516 het volgende: “Evenals de andere barbaren was hij in het Arianisme onderwezen, maar hij eerbiedigde de rechten van de kloosterlingen en bisschoppen, en het zwijgen van de katholieken getuigt van de tolerantie die zij genoten.”

Verder zegt hij: “De Oostgoten, de Bourgondiërs, de Sueven en de Vandalen, die de Latijnse welsprekendheid van de katholieke geestelijken hadden gehoord, gaven de voorkeur aan de meer begrijpelijke lessen van hun eigen leraren, en het Arianisme werd als nationale geloofsleer aanvaard door de oorlogszuchtige bekeerlingen, die zich op het puin van het Westerse rijk hadden gevestigd. Dit onverzoenlijke conflict in de godsdienstleer vormde een voortdurende bron van jaloezie en haat en de scheldnaam “barbaar” werd nog scherper toen men de naam “ketter” eraan toevoegde. De helden van het Noorden hadden zich, zij het met tegenzin, moeten onderwerpen aan de leer dat al hun voorvaderen in de hel waren, en nu waren zij verbaasd en woedend toen zij hoorden dat hun eeuwige verdoemenis slechts in vorm gewijzigd was. “

De lezer wordt verzocht nog enkele andere historische feiten zorgvuldig te overdenken, die enig licht werpen op de toenmalige staat van zaken. Stanley, Geschiedenis van de Oosterse kerk, blz. 151 zegt: “Alle Gotische volken, die het Romeinse rijk binnenvielen waren, voor zover zij het christendom omhelsden, het geloof van de ketter uit Alexandrië toegedaan. Onze eerste Teutonische vertaling van de Bijbel werd geschreven door Ulfilas, een Ariaanse zendeling. De eerste veroveraar van Rome, Aleric, en de eerste veroveraar van Africa, Genseric, waren Arianen. Theodoric, de machtige koning van Italië, en held van het “Nibelungen lied”, was een Ariaan. De lege [135] plaats in zijn massieve graf te Ravenna getuigt ervan hoe de orthodoxen zich aan zijn nagedachtenis hebben gewroken, toen zij triomfantelijk de marmeren urn vernielden, waarin zijn Ariaanse onderdanen zijn as hadden opgeborgen.”

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

“Maar zij, (de kerk) geraakte – hetgeen onvermijdelijk was – in vele moeilijkheden en bevond zich in een volkomen veranderde situatie. Een heidens volk bezette Engeland; Ariaanse koningen overmeesterden het grootste deel van het overgebleven Westerse rijk, terwijl de Lombarden, die het Arianisme reeds lang waren toegedaan, als zeer gevaarlijke en vijandige burens de poorten van Rome met hun machtige opperheerschappij bedreigden. De Roomse bisschoppen die zich inmiddels aan alle kanten bedreigt voelden, trachtten met een grote omzichtigheid en hardnekkigheid, welke steeds hun kenmerken zijn gebleven, op z'n minst in hun patriarchaal bisdom de heerschappij te herwinnen.” – Rank's History of the Popes, Londense uitgave, deel I blz. 9

Opm. achter deze Ariaanse ketterij zit een diepere betekenis, later zal blijken dat juist het pausdom ook het Arianisme aanhingen!

“Bijna alle oorlogen die de barbaren uit het Noorden in Italië voerden, werden veroorzaakt door de pausen. De horden die het land binnendrongen werden in het algemeen door hun toedoen binnen de grenen gehaald.” – Machiavelli, History of Florence, blz. 14

Deze uittreksels geven ons een algemeen inzicht in de stand van zaken van die tijd en tonen ons dat, hoewel de handen van de roomse pausen niet op het politieke schaakbord zichtbaar waren, zij hun eigen belangen achter de schermen naarstig behartigden. De houding van de Ariaanse koningen ten opzichte van de paus toont ons dat zij moesten verdwijnen om de weg voor de pauselijke oppermacht vrij te maken. Dit blijkt uit het volgende getuigenis van Mosheim in zijn boek “Geschiedenis van de kerk”, Cent.6, deel 2, hoofdstuk 2, sec.2.

“Aan de andere kant is het op grond van verschillende geloofwaardige berichten zeker dat, zowel de keizers als de volkeren in het algemeen, volstrekt niet geneigd waren geduldig het juk van de dienstbaarheid te dragen dat de paus de christelijke kerk wilde opleggen. De Gotische vorsten beperkten de macht van deze arrogante bisschoppen in [136] Italië en lieten niet toe dat zonder hun toestemming iemand tot de pauselijke waardigheid werd verheven. Zij behielden zich het recht voor de wettigheid van elke nieuwe verkiezing te beoordelen.”

Een bewijs van deze verklaring vinden wij in de geschiedenis van Odoacer, de reeds genoemde eerste Ariaanse koning. Bower schrijft hierover in zijn “History of the Popes”, deel 1 blz. 271:

“Toen na de dood van paus Simplicius, in 483 n.Chr., de geestelijken en het volk waren samengekomen om een nieuwe paus te kiezen, verscheen plotseling Basilius, praefectus praetorio, en luitenant van koning Odoacer, in de vergadering en sprak zijn verbazing uit over het feit dat men buiten zijn medeweten een opvolger van de gestorven paus wilde kiezen. In naam van de koning verklaarde hij dat alles wat daartoe ondernomen was, geen waarde had en gaf opdracht een nieuwe verkiezing te houden. De hoorn die zulk een weerhoudende macht uitoefende over de paapse geestelijken, moest verdwijnen voordat de paus de voorspelde oppermacht kon bereiken.”

Inmiddels was Zeno, de keizer van het Oosterse rijk en vriend van de paus, graag bereid Odoacer uit Italië te verdrijven, (Machiavelli, blz. 6), een gebeurtenis die

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

spoedig werkelijkheid werd, zonder dat het hem enige moeite kostte en die als volgt plaatsvond:

“Theodoric had de troon van het Oostgotische koninkrijk in Moesië en Pannonia beklommen. Hij was bevriend met Zeno en schreef hem dat het hem onmogelijk was de Goten binnen de uitgeputte provincie Pannonia in bedwang te houden. Hij vroeg hem toestemming hen naar een wat gunstiger gebied te leiden, dat zij door overwinningen in bezit zouden kunnen nemen. Zeno stond hem toe tegen Odoacer ten strijde te trekken en Italië te overwinnen. Het koninkrijk van de Herulen werd na een strijd van drie jaren overwonnen. Odoacer werd op een verraderlijke wijze vermoord en Theodoric vestigde zich met zijn Oostgoten op het Italiaanse schiereiland. Hij was, zoals reeds gezegd, een Ariaan en de wet van Odoacer, die de verkiezing van een paus aan de goedkeuring van [137] de koning onderwierp, bleef gehandhaafd.”

Het volgende verhaal toont hoe volledig het pausdom aan zijn macht onderworpen was. De katholieken in het Oosten hadden in het jaar 523 n.Chr. een vervolging tegen de Arianen ontketend. Theodoric ontbood paus Johannes bij zich en sprak hem aldus toe:

“Als de keizer (Justinus, voorganger van Justinianus) weigert zijn edict te herroepen dat hij onlangs tegen mijn geloofsgenoten (de Arianen) heeft uitgevaardigd, dan kunt u op mijn vaste besluit rekenen dat ik eveneens een edict tegen de zijnen (katholieken) zal uitvaardigen; en ik zal er voor zorgen dat het overal met dezelfde strengheid doorgevoerd wordt. Degenen die de geloofsbelijdenis van Nicéa niet aannemen, worden door hem als ketters beschouwd; ik daarentegen beschouw degenen die het wel doen als ketters. Wat hij als rechtvaardiging of verontschuldiging voor zijn gestrengheid kan aanvoeren zal ook mij tot beweegreden dienen.” ...
 “Maar” vervolgde de koning: “de keizer heeft niemand die vrijelijk en openlijk uitspreekt wat hij denkt en als ze het wel doen zal hij niet luisteren. Doch de grote eerbied die hij zegt voor u te hebben, laat hem geen ruimte over voor twijfel en hij zal zeker naar u luisteren. Ik verzoek u, begeef u onmiddellijk naar Constantinopel en vermaan hem, in mijn naam en in uw eigen belang, afstand te doen van de strenge maatregelen die hij in een onbezonnen ogenblik genomen heeft. U kunt de keizer tot deze stap bewegen en eerst nadat u dit bewerkstelligt hebt en, wat meer is, eerst nadat de katholieken (Theodoric bedoelt de Arianen) in hun godsdienstvrijheid hersteld zijn en de kerken waaruit zij verbannen zijn weer opengesteld worden, kunt u aan een terugkeer naar Italië denken.” – Bowers History of the Popes, deel I blz. 325

De paus, die op zulk een besliste wijze bevolen werd zijn voet niet meer op Italiaanse bodem te zetten, voordat hij de wil van de koning ten uitvoer had gebracht, kon zeker geen groei van zijn heerschappij verwachten zolang die macht niet uit de weg was geruimd. Baronius stelt, volgens Bower, dat de paus zichzelf bij die gelegenheid opofferde voor de [138] zaak en de keizer adviseerde in geen geval gehoor te geven aan de eis die de koning had gesteld. Bower is van mening dat deze stelling ongerijmd is, omdat de paus zichzelf niet aan gevaren kon blootstellen zonder het grootste deel van de onschuldige katholieken in het Westen in hetzelfde gevaar te brengen, want zij waren allen onderdanen van koning Theodoric of van andere Ariaanse vorsten, die zijn bondgenoten waren. Het is echter zeker dat de paus en de andere gezanten bij hun

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

terugkeer met gestrengheid behandeld weden, hetgeen Bower op de volgende wijze verklaart:

“Anderen beschuldigden hen van hoogverraad en de voornaamste mannen van Rome werden, juist op dat moment, verdacht van verraderlijke contacten met het hof in Constantinopel en het bekonkelen van de ondergang van het Gotische rijk in Italië.” – Idem, blz. 326

De gevoelens die de pausgezinden tegenover Theodoric koesterden kunnen nauwkeurig worden ontleend aan het bericht dat reeds gegeven is over de wijze waarop zij zijn nagedachtenis gewroken hebben, toen zij de marmeren urn waarin zijn Ariaanse onderdanen zijn stoffelijke overschot meenden te bewaren, uit de massieve graftombe in Ravenna wegnamen. Deze gevoelens werden door Baronius onder woorden gebracht toen hij Theodoric “een wrede barbaar, een onmenselijke tiran en goddeloze Ariaan” noemde. Maar nadat hij zijn welsprekendheid de vrije teugel had gelaten en de jammerlijke toestand van de Roomse kerk, die door deze ketter in de boeien was gekluisterd, had beklaagd, troostte hij zich tenslotte en droogde zijn tranen met de gedachte dat de voortbrenger van zulk een ellende spoedig daarna stierf en voor eeuwig verdoemd was.” – Baronius Annals, A.D. 526, blz. 116; Bower deel III, blz. 328

Terwijl de katholieken aldus de weerhoudende macht van een Ariaanse koning in Italië voelden, leden zij in Afrika onder een strenge vervolging door de Ariaanse Vandalen. – Gibbon, hoofdstuk 37. par. 2

Elliot zegt in zijn *Horæ Apocalypticæ*, deel III, blz. 152, note 3: “De koningen van de Vandalen waren niet alleen Arianen, maar ook vervolgers van de katholieken: in Sardinië [139] en

Corsica, onder het roomse Episcopaat, naar wij mogen veronderstellen, ook in Afrika.”

Zo was de stand van zaken toen Justinianus in het jaar 533 n.Chr. zijn oorlog tegen de Vandalen en Goten begon. Omdat hij de invloed van de paus en de katholieken zeker wilde stellen, gaf hij het gedenkwaardige decreet uit waarin de paus als het hoofd van alle kerken aangesteld werd. De reglementen van dit decreet traden in 538 n.Chr. in werking en vanaf die tijd dateert de periode van de pauselijke oppermacht. Een ieder die de geschiedenis kent van de Afrikaanse veldtocht van 533-534 n.Chr. en die van Italië van 534-538 n.Chr., zal vastgesteld hebben dat de katholieken de troepen van Belisarius, de generaal van Justinianus, erkenden als hun bevrijders.

Het getuigenis van d' Aubigné (Reformatie, boek 1, hoofdstuk 1) verspreidt eveneens licht over de ondergrondse stromingen die vorm gaven aan de zichtbare bewegingen in die gebeurtenisvolle tijd. Hij zegt: “Vorsten, die gedurende die stormachtige tijd hun tronen voelden wankelen, boden Rome hun bescherming aan als zij hen op haar beurt wilde steunen. Men gaf haar de geestelijke macht, indien zij de beschermende hand wilde bieden aan de wereldse macht. Zij verkwistten mensenlevens in de hoop dat Rome met hen tegen hun vijanden te velde zou trekken. De kerkelijke macht die groeiende was en de koninklijke macht die geringer werd, steunden elkaar en door deze verbintenis werd hun beider lot bespoedigd. Rome kon daarbij niets verliezen.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Het edict van Theodosius II en Valentinianus III verklaarde de bisschop van Rome tot rector (bestuurder) van de gehele kerk. Justinianus vaardigde eenzelfde bevel uit.”

Zulke edicten konden echter eerst dan ten uitvoer worden gebracht als de Ariaanse hoorns, die de weg versperden, ten val waren gebracht. De Vandalen vielen in 534 n.Chr. door de zegevierende wapens van Belisarius en de Goten, die terugtrokken, lieten hem het onbetwistbare bezit van Rome in 538 n.Chr. (Gibbon's Rome, hoofdstuk 41).

Procopius vertelt dat Justinianus de Afrikaanse oorlog [140] ondernam om in dat gewest de christenen (Katholieken) te bevrijden en dat de prefect van het paleis, toen hem dit plan werd medegedeeld, hem bijna overreedde van zijn voornemen af te zien. Hij had echter een droom waarin hem verzocht werd niet terug te deinzen voor de voltoering van zijn plan, want door de christenen te helpen zou hij de Vandalen de heerschappij ontnemen; – Avagrius's Ecclesiastical History, boek 4, hoofdstuk 16.

Laten wij nog eens Mosheim aan het woord:

“Het is waar dat de Grieken, die de decreten van de kerkvergadering te Nicéa hadden ontvangen – d.w.z. de katholieken – de Arianen vervolgden en verdrukten waar hun autoriteit en invloed dat toelieten; evenwel werden de Nicéanen op hun beurt niet minder streng behandeld door hun tegenpartijders – de Arianen. In het bijzonder geschiedde dit in Afrika en Italië, waar zij in zeer strenge mate de druk van de Ariaanse macht en bitterheid van een vijandige wraak ondervonden. De overwinningen van de Arianen waren echter kortstondig en hun voorspoed verdween toen de Vandalen uit Afrika en de Goten uit Italië werden verdreven door de legers van Justinianus.” – Mosheim's Church History, 6e eeuw, deel 2, hoofdstuk 5

Elliot geeft in zijn *Horæ Apocalypticæ* twee opsommingen van de tien koninkrijken, die uit het Romeinse rijk voortkwamen. De tweede lijst verschilt van de eerste door de veranderingen die daarna plaatsvonden. Zijn eerste lijst verschilt slechts in zoverre met hetgeen genoemd wordt in de opmerkingen van hoofdstuk 2:42, dat hij de Allemannen in de plaats van de Hunnen stelt en de Beiers in plaats van de Lombarden, een verschil dat eenvoudig op te lossen is. Maar uit deze lijst noemt hij drie die t.b.v. het pausdom ten val werden gebracht en zegt: “Uit deze lijst kan ik drie opnoemen die door de paus onderdrukt werden, n.l. de Herulen, onder Odoacer, de Vandalen en de Oostgoten; – Deel III, blz. 152, note 1

Hoewel hij de voorkeur geeft aan de tweede lijst, waarin hij de Lombarden i.p.v. de Herulen noemt, is het voorgaande een goed bewijs dat, indien wij een telling [141] maken van de tien koninkrijken toen de Herulen nog een overheersende macht uitoefenden, zij tot de hoorns behoorden die ten val werden gebracht. Op grond van bovengenoemd historisch bewijs staat ons inziens dus wel vast, dat de drie hoorns die onderworpen werden, op de volgende koninkrijken betrekking hebben: de Herulen, 493 n.Chr., de Vandalen, 534 n.Chr., de Oostgoten in 538 n.Chr.

1. Het zal woorden spreken tegen de Allerhoogste.

Heeft het pausdom dit gedaan? Denk slechts aan enkele titels die de paus zichzelf heeft aangematigd: Stedehouder van Gods Zoon, onze Heere God de paus, een andere God op aarde, koning der wereld, Koning der koningen en Heere der heren.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Paus Nikolaas zei tot keizer Michael: “De paus die door Constantijn God genoemd wordt, kan nimmer door mensen gebonden of ontbonden worden, want God kan niet door een mens geoordeeld worden.” Is er geen godslasterlijker taal dan deze? Luister ook naar de hulde die de pausen zonder tegenspraak hebben aanvaard van hun volgelingen. Een Venetiaanse prelaat sprak in de vierde zitting van het Lateraan (kerkvergadering) de paus als volgt toe: “Gij zijt onze herder, onze Heiland, in het kort, onze tweede God op aarde.” Een andere bisschop noemde hem: “De leeuw van de stam van Juda, de beloofde Zaligmaker.”

Baron Anthony Pucci zei, gedurende het vijfde Lateraan, tot de paus: “De aanblik van uw goddelijke majesteit doet mij niet weinig sidderen, want ik ben mij bewust dat alle macht in de hemel en op aarde aan u gegeven is; dat in u de profetie vervuld is, die zegt: “Alle koningen der aarde zullen hem aanbidden en alle volkeren zullen hem dienen.” – Zie Oswald's Kingdom Which Shall not be destroyed, blz. 97-99

Aangaande vers 25 zegt dhr. Clarke: “Hij zal spreken alsof hij God is.” Aldus citeert Hieronimus de woorden van Symmachus. Op niemand is dit juister van toepassing dan op de pausen van Rome. Zij hebben zich de onfeilbaarheid toegeëigend die alleen God bezit. Zij beweren zonde te kunnen vergeven, iets dat alleen God kan doen. Zij beweren de hemel te kunnen openen en sluiten, ook dit kan alleen God doen. [142]

Zij wanen zich boven de koningen van de aarde verheven, een eigenschap die alleen God toekomt. Zij gaan zelfs verder dan God, door te beweren dat zij gehele volken van hun eed van trouw aan hun koningen kunnen ontbinden, als zulke koningen hen niet bevallen. Zij keren zich tegen God als zij voor de zonde aflaten geven. Dit is de meest verregaande godslastering.

2. Het zal de heiligen des Allerhoogsten te grond richten.

Heeft het pausdom zich hieraan schuldig gemaakt? Voor een ieder die enige historische kennis bezit behoeven wij deze vraag niet te beantwoorden. Allen weten dat de pauselijke kerk jarenlang de ware volgelingen van God heeft vervolgd. Wij zouden daarover hoofdstuk na hoofdstuk kunnen schrijven, indien onze beperkte plaatsruimte dit zou toelaten. Kruistochten, slachtingen, inquisitie en vervolgingen van allerlei aard, waren hun vernietigingswapens. Scott's Church History zegt:

“Men kan het aantal niet berekenen van degenen die op allerlei wijze ter dood zijn gebracht, omdat zij het Evangelie verkondigden en bleven protesteren tegen de corruptie van de Roomse kerk. In Frankrijk kwamen een miljoen Waldenzen om. Na de instelling van de orde van de Jezuïeten werden in minder dan dertig jaren, 900.000 orthodoxe christenen om het leven gebracht. De hertog van Alva beroemde zich erop dat hij in de Nederlanden binnen enkele jaren 36.000 mensen door beulshanden liet vermoorden. Tijdens de inquisitie werden binnen dertig jaren 150.000 mensen doorgemarteld. Dit zijn slechts enkele voorbeelden die door de geschiedenis worden vermeld. Doch het juiste aantal zal niet eerder bekend worden dan totdat de aarde haar doden terug zal geven.”

Sprekende over de profetische voorspelling dat de kleine hoorn de heiligen des Allerhoogsten te gronde zou richten, zegt Barnes over Daniël 7: 25:

“Kan iemand er aan twijfelen of dit op het pausdom van toepassing is? De inquisitie, de vervolgingen van de Waldenzen, de verwoestingen door de hertog van

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Alva, de brandstapels [143] van Smithfield, de martelingen te Goa – ja, de gehele geschiedenis van het pausdom getuigt dat dit op die macht van toepassing is. Als iets de heiligen van de Allerhoogsten te gronde kon richten en hen van de aarde had kunnen uitroeien, zodat de evangelische godsdienst uitgewist was, dan waren het de vervolgingen door de pauselijke macht. In het jaar 1208 liet paus Innocentius III een kruistocht tegen de Waldenzen en Albigenzen ondernemen, waarin een miljoen mensen om het leven werden gebracht. Sedert de instelling van de Jezuïeten in de jaren 1540 en 1580 werden 900.000 mensen vernietigd. 150.000 werden in dertig jaren tijds tijdens de inquisitie omgebracht. Binnen 38 jaren van het edict van Karel V tegen de protestanten, tot aan het vredestractaat van Chateau Cambresis in 1559, werden in de Lage Landen 50.000 mensen opgehangen, onthoofd, verbrant of levend begraven, omdat ze zogenaamd kettters waren. Gedurende het bewind van de hertog van Alva vielen binnen 5½ jaren 18.000 mensen door beulshanden. Inderdaad, een oppervlakkige kennis van de geschiedenis van het pausdom is reeds voldoende om een ieder ervan te overtuigen dat de strijd voeren tegen heiligen, genoemd in vers 21, en het te gronde richten van de heiligen des Allerhoogsten, vers 25, letterlijk door die macht werd uitgevoerd. – Zie Bucks' Theological Dictionary, art. Persecutions; Oswald's Kingdom etc. blz. 107-133; Dowlings' History of Romanism; Fox's book of Martyrs; Charlotte Elizabeth's Martyrology; The wars of the Hugenoten; The Great red Dragon, door Anthony Gavin, voordien een van de Rooms katholieke priesters van Sarragossa, Spanje; History of the Reformation etc.

Om deze voor hen schadelijke bewijzen te ontduiken, leren de pausgezinden dat de kerk nooit iemand heeft vervolgd; de burgerlijke macht heeft dit gedaan. De kerk heeft slechts uitspraak gedaan aangaande de ketterij en heeft de overtreders aan de burgerlijke macht uitgeleverd om naar goeddunken met hen te handelen. De geveinsdheid van deze bewering is zo doorzichtig, dat ze iemand gezonde verstand beledigd. Wie had gedurende de vervolgingstijd de macht in handen? De staat was slechts een werktuig in de handen van de kerk [144] en handelde overeenkomstig haar bevelen. Nadat de kerk de gevangenen had overgeleverd in de handen van de beul, gebruikte men de spottende formule: “En wij geven u over aan het gezag van de Staat en aan de macht van de burgerlijke rechtbank; maar tegelijkertijd smeken wij de rechters ernstig uw vonnis zodanig te wijzen dat uw leven niet in gevaar komt, noch uw bloed vergoten zal worden.” Daarna werden volgens plan, de ongelukkige slachtoffers van de pauselijke haat onmiddellijk gedood. – Geddes Tracts of Popery; View of the Court of Inquisition in Portugal, blz. 446 Limbouch, deel II, blz. 289

De in dit opzicht onjuiste beweringen van de katholieken werden door één van hun eigen bekendste schrijvers, kardinaal Bellarmine, die in 1542 in Toskana werd geboren en na zijn dood in 1621 wegens zijn grote verdiensten voor het pausdom bijna op de rol van de heiligen werd geplaatst, volledig ontkend en weerlegd. Tijdens een bepaalde gelegenheid versprak deze man zich in een twistgesprek, waardoor hij de ware feiten in deze zaak toegaf. Nadat Luther had gezegd dat de kerk – hij bedoelde de ware christelijke kerk – nooit kettters had verbrand, antwoordde Bellarmine, die meende dat de Roomse kerk bedoeld werd: “Deze bewering bewijst niet het gevoelen maar de onkunde en onbeschaamdheid van Luther; want bijna een ontelbaar aantal werd verbrand of op één of andere wijze om het leven gebracht. Luther was of daarvan niet op de hoogte gesteld en daarom onkundig of, als hij het wel wist, dan maakt hij zich schuldig aan schaamteloze leugentaal, want enkele van

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

de vele voorbeelden zijn voldoende om te bewijzen dat de kerk een menigte van ketters heeft verbrand.”

Om de samenwerking tussen de burgerlijke macht en de Roomse kerk aan te tonen, citeren wij het antwoord van dezelfde schrijver, Bellarmine, op de bewering dat het enige wapen dat door de kerk gebruikt mag worden “het zwaard des geestes, ofwel Gods Woord is” Hij antwoordde daarop: “Aangezien de kerk geestelijke en wereldlijke vorsten heeft, die haar twee armen zijn, zo heeft ze ook twee zwaarden, het ene geestelijke en het andere stoffelijke; en daarom, als de [145] rechterhand de ketter niet kan bekeren door het zwaard des geestes, dan roept ze de hulp van de linkerhand en dwingt de ketter met het stoffelijke zwaard.”

In antwoord op het argument dat de apostelen nooit de wereldse macht tegen de ketters gebruikten, zei hij: “De apostelen hebben het niet gedaan omdat er geen christelijke vorst was op wie zij zich konden beroepen. Maar later in Constantijns tijd (...) riep de kerk de hulp in van de wereldlijke macht.” – Dowlings History of Romanism, blz. 547-548

Ter bevestiging van deze feiten zullen vijftig miljoen martelaren – dit is de laagste berekening die historici gemaakt hebben – opstaan in het oordeel en getuigen tegen haar bloedig werk. Gedurende het heidens Romeinse rijk werd de christelijke gemeente op een meedogenloze wijze vervolgd. Men berekende dat gedurende de drie eerste eeuwen, drie miljoen christenen omkwamen. Toch wordt gezegd dat de eerste christenen baden om het voortbestaan van het Romeinse rijk, want zij waren ervan overtuigd dat er na dat rijk een macht zou opstaan die een nog zwaardere vervolging zou ontketenen en vervolgens de letterlijke taal van de profetie “de heiligen des Allerhoogsten te gronde zou richten”. Het heidense Rome vermoordde wel kinderen, maar spaarde de moeders, maar het pauselijke Rome doodde moeders en kinderen. Leeftijd, sekse of rang werden niet ontzien.

“Toen Herodus stierf”, aldus een kernachtige schrijver “daalde hij met schande in het graf, er was een vervolger en een moordenaar minder op aarde en de hel had een slachtoffer meer. O Rome! Hoe zal de hel zijn van u en uw aanbidders, als straks het oordeel komt!”

3. Hij zal erop uit zijn tijden en de wet te veranderen.

Welke en wiens wetten? Niet de wet van enig rijk op aarde, want het was niet vreemd of verwonderlijk als een overwinnaar de wetten van een overwonnen rijk veranderde. Daarom doelt dit zeker niet op een aardse wet, want de kleine hoorn kon die naar willekeur veranderen. Maar de tijden en wetten [146] die hier bedoeld worden zou deze macht “menen” te kunnen veranderen, maar het zal hem niet gelukken. Het zijn de wetten van Hem, aan Wie de heiligen toebehoren die opgejaagd worden door deze macht; n.l. De wetten van de Allerhoogste. Heeft het pausdom getracht dit te doen? Ja! – inderdaad. Het tweede gebod is uit de R.K. Catechismus weggelaten om een weg te banen voor de beeldendienst. Om het getal tien te bewaren heeft men het tiende gebod in tweeën gedeeld. Doch wat brutaler is, men heeft ook het vierde gebod aangerand en Gods heilige Sabbatdag, het enige gedenkteken dat Hij aan de mensen gaf, weggenomen en een andere instelling daarvoor in de plaats gegeven. Zie de Catechismussen van de

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

katholieke kerk en het tractaatje getiteld: : “Wie heeft de Sabbat verandert?” Tevens andere werken handelende over de Sabbat en de wet, uitgegeven door Review and Herald, Washington, D.C., USA

4. En zij zullen in zijn macht gegeven worden voor een tijd en tijden en een halve tijd.

Het voornaamwoord “zij” omvat de zo juist genoemde heiligen, tijden en wetten. Hoe lang zouden zij in de handen van deze macht overgegeven worden? Een tijd is, zoals wij gezien hebben in hoofdstuk 4: 23, één jaar; twee tijden, het kleinste getal in het meervoud, wil zeggen, twee jaren en een halve tijd, een half jaar. Gesenius geeft ook $\lambda\cdot\phi$ – Chaldeeus, een half; Daniël 7: 25.

Dus: één tijd	= 1 jaar
tijden	= 2 jaar
een halve tijd	= $\frac{1}{2}$ jaar
Totaal	$3\frac{1}{2}$ jaren

Deze macht zou dus $3\frac{1}{2}$ jaren duren. Het Hebreeuwse woord, of beter gezegd, het Chaldeeuwse woord, voor tijd, dat in deze tekst wordt gebruikt, is "Iddân", door Gesenius omschreven als: "Tijd; in profetische zin, één jaar, ook twee jaren, en een half jaar, d.w.z. Gedurende $3\frac{1}{2}$ jaren. Vergelijk Jos.B.J. 1.1.1."

[147]

Nu moet men bedenken dat wij ons temidden van een symbolische profetie bevinden, daarom is deze tijdsindeling niet letterlijke maar symbolisch. De vraag komt dan op: "Hoe lang is de tijdsduur die gebaseerd is op een profetische tijd van $3\frac{1}{2}$ jaren?" De oplossing die de Bijbel ons geeft is:

dat een symbolische dag gelijk mis aan één jaar; Ezechiël 4: 6; Numerie 14: 34.

Onder het Hebreeuwse woord "yom" voor dag, plaatst Gesenius de volgende opmerking: 3. Soms drukt "jamim" een bepaalde tijd uit, bijvoorbeeld één jaar, evenals het Syrische en Chaldeeuwse "iddân" wat zowel tijd als jaar betekent. In het Engels worden eveneens verschillende benamingen gebruikt om bepaalde tijden, gewizhten en amten aan te geven."

Het normale Joodse jaar, dat als basis voor onze berekening moet dienen, telt 360 dagen.

$$3\frac{1}{2} \text{ jaren} \times 360 \text{ dagen} = 1260 \text{ dagen.}$$

Aangezien elke dag voor een jaar gerekend moet worden, hebben wij 1260 jaren voor de duur van deze hoorn. Heeft het pausdom zo lang bwind gevoerd? Het antwoord is opnieuw: Ja! Het edict van keizer Justinianus van 533 n.Chr. verhief de bisschop van Rome tot het hoofd van alle kerken. Maar dit edict was een dode letter zolang de Ariaanse Oostgoten (de laatste van de drie hoorns) niet ten val gebracht en uit Rome verdreven waren, om ruimte te maken voor eht pausdom. Uit het voorgaande is gebleken dat dit eerst geschiedde in het jaar 538 n.Chr.. Het edict zou waardeloos geweest zijn als deze laatste gebeurtenis niet had plaatsgevonden. Daarom moesten wij vanaf die datum beginnen te rekenen, omdat eerst vanaf dat tijdstip de heiligen

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

zich werkelijk in de handen van deze macht bevonden. Had vanaf dat moment het pausdom gedurende 1260 jaren de macht in handen? - Precies! – Want $538 + 1260 = 1798$. In het jaar 1798 trok generaal Berthier aan eht hoofd van een Frans leger Rome binnen, riep een republiek uit, nam de paus gevangen en schafte het pausdom tijdelijk af. Nadien heeft het nooit meer de voorrechten en vrijstellingen genoten die het voordien had. Zo beantwoordt deze macht nauwkeurig aan de [148] getedailleerde gegevens van de profetie, waaruit zonder twijfel blijkt dat de toepassing juist is.

Na het beschrijven van de gruwelijke loopbaan van de kleine hoorn en de verkalring dat de heiligen gedurende 1260 jaren in zijn hand gegeven zouden worden – die ons tot 1798 brengen – zegt vers 26: "Dan zal het gericht zich nederzetten en men zal hem de heerschappij ontnemen en hem verdelgen en vernietigen tot het einde toe."

In vers 10 van dit hoofdstuk vinden zij in feite dezelfde uitdrukking aangaande een oordeel: "De vierschaar zette zich neer (...)" Het zou aanvaardbaar zijn te veronderstellen dat in beide gevallen naar hetzelfde oordeel wordt verwezen. Maar het verheven beeld, beschreven in vers 10, toont het begin aan van het onderzoekend oordeel in het hemelse Heiligdom, zoals zal blijken uit de opmerkingen aangaande Daniël 8: 14 en 9: 25-27. Het begin van dit oordeel wordt door de profetie geplaatst aan het einde van het grote profetische tijdperk van 2300 jaren, dat in 1844 eindigde. Zie hoofdstuk 9: 25-27. Vier jaren daarna, in 1848, dreef de grote revolutie, die zo veel tronen in Europa deed wankelen, ook de paus uit zijn gebieden. Zijn herstel kort daarna, door de macht van vreemde bajonetten, hield stand tot 1870, toen werd hem zijn wereldlijke macht uiteindelijk ontnomen. De omverwerping van het pausdom in 1798 kenmerkt de afsluiting van de profetische periode van de 1260 jaren en veroorzaakte de "dodelijk wond" volgens de profetie in Openbaring 13: 3. "Doch de dodelijke wonde die deze macht toegebracht werd, zou genezen. In 1800 werd een andere paus gekozen, zijn paleis en wereldlijk gebied werden hem teruggegeven evenals zijn voorrechten, uitgezonderd die van de systematische vervolging." Aldus dhr. Croly. Zo werd de wonde geheeld, maar sedert 1870 bezat hij onder de volkeren op aarde geen invloed meer als wereldlijke vorst.

27. "Maar het rijk, en de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder den gansen hemel, zal gegeven worden den volke der heiligen der hoge [plaatsen], welks Rijk een eeuwig Rijk zijn zal; en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen. 28 Tot hiertoe is het einde dezer [149] rede. Wat mij Daniel aangaat, mijn gedachten verschrikken mij zeer, en mijn glans veranderde aan mij; doch ik bewaarde dat woord in mijn hart."

Na het sombere en naargeestige beeld van de pauselijke onderdrukking van de gemeente wordt de profetie toegestaan nog een blik te slaan in het heerlijke tijdperk van rust voor de heiligen, als zij het eeuwig Koninkrijk zullen bezitten dat vrij is van alle onderdrukkende macht. Hoe zouden Gods kinderen in deze huidige boosaardige wereld staande kunnen blijven, temidden van het wanbestuur en de verdrukking door aardse regeringen en de gruwelen die in het land gebeuren, zonder uit te kunnen zien naar het Koninkrijk Gods en de wederkomst van hun Heere, met de volle zekerheid dat beide beloften vervuld zullen worden en wel zeer spoedig!

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Zie ook het boek: “De Grote Strijd” van E.G.White, hoofdstuk 3 “De tijd van geestelijke duisternis”

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

[150]

Gedachten over het boek Daniël

(Uriah Smith)

Hoofdstuk 8

Het visioen van de ram, de geitenbok en de hoorn

“Nu het Chaldeeuwse deel van het boek voltooid is, keren wij nog eens terug naar het Hebreeuwse gedeelte.” aldus dr. Clarke.

Omdat de geschiedenis en de profetie, die in hoofdstuk 2: 4 t/m hoofdstuk 7 vermeld worden, in het bijzonder van toepassing zijn op de Chaldeeën, werd dat gedeelte in het Chaldeeuwse geschreven. Maar de overige profetieën hebben betrekking op tijden na het Chaldeeuwse rijk, en zijn voornamelijk van toepassing op de gemeente en Gods volk in het algemeen, daarom werden die in het Hebreeuws geschreven. God verkoos die taal om in het Oude Testament al Zijn raadslagen bekend te maken die betrekking hebben op het Nieuwe Testament.

1. *“In het derde jaar des koninkrijks van den koning Belsazar, verscheen mij een gezicht, mij Daniel, na hetgeen mij in het eerste verschenen was.”*

Een belangrijke eigenschap van de Heilige Schrift, die haar voor altijd beschermt tegen de beschuldiging dat zij een verzinsel is, is de openheid en vrijheid waarmee de schrijvers alle omstandigheden beschrijven, die verband houden met hetgeen zij mededelen. Dit vers vermeldt de tijd waarin het visioen, dat in dit hoofdstuk wordt beschreven, aan Daniël gegeven werd. Het eerste jaar van Belsazar was in 540 v.Chr. Zijn derde jaar, waarin dit visioen gegeven werd, moet dus 538 v.Chr. geweest zijn. Als Daniël, naar veronderstelt wordt, ca. 20 jaren oud was toen hij in het eerste jaar van Nebukadnezar, 606 v. Chr., naar Babylon werd gebracht, dan was hij, toen deze gebeurtenis plaatsvond, ca. 88 jaren oud. Hij zegt van dit visioen dat het hem verscheen na het visioen dat hem eerder verschenen was. Hiermee bedoelt hij ongetwijfeld het visioen van hoofdstuk 7, dat hij in het eerste jaar van koning Belsazar zag.

2. *“En ik zag een gezicht, (het geschiedde nu, toen ik [151] het zag, dat ik in den burg Susan was, welke in het landschap Elam is) ik zag dan in een gezicht, dat ik aan den vloed Ulai was.”*

Vers 1 bepaalt de tijd, vers 2 noemt de plaats waar het visioen gegeven werd. Susan was, volgens Prideaux, de hoofdstad van het gewest Elam. Zij bevond zich toen in de handen van de Babyloniërs en de koning van Babel had daar een koninklijk paleis. Daniël, die als eerste minister van het land de zaken van de koning bestuurde, bevond zich daarom in die plaats. Ongeveer drie jaren later rebelleerde Abradatas, de onderkoning of vorst van Susan, tegen Kores en bij die gelegenheid kwam dat landschap onder het bewind van de meden en Perzen, dus trok Elam, overeenkomstig de profetie van Jesaja 21: 2, op met de Meden om Babylon te belegeren. Onder de Meden en Perzen herkreeg het, overeenkomstig de profetie van Jeremia 49: 39, de voorrechten die het door de Babyloniërs ontnomen waren.

3. *“En ik hief mijn ogen op, en ik zag, en ziet, een ram stond voor dien vloed, die had twee hoornen, en die twee hoornen waren hoog, en de een was hoger dan*

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

de andere, en de hoogste kwam in het laatste op. 4 Ik zag, dat de ram met de hoornen tegen het westen stiet, en tegen het noorden, en tegen het zuiden, en geen dieren konden voor zijn aangezicht bestaan, en er was niemand, die uit zijn hand verlost; maar hij deed naar zijn welgevallen, en hij maakte zich groot.”

In vers 20 wordt ons in duidelijke taal een verklaring van dit symbool gegeven: “*De ram met de twee hoornen, dien gij gezien hebt, zijn de koningen der Meden en der Perzen.*” Wij behoeven daarom alleen vast te stellen hoe treffend dit symbool deze macht uitbeeldt. De twee hoorns symboliseren de twee nationaliteiten waaruit het rijk bestond. De hoogste hoorn kwam het laatste op. Deze wijst op Perzië, dat aanvankelijk slechts een bondgenoot van de Meden was, doch uiteindelijk de overheersende macht van het rijk werd. De verschillende richtingen waarheen de ram stootte, geven ons te kennen waar de Meden en Perzen hun overwinningen behaalden. Geen van de

aardse machten kon hen weerstaan toen zij [152] optrokken om de hoge plaatsen in te nemen, die de voorzienigheid Gods hun toegekend had. Hun overwinningen waren zo succesvol dat het koninkrijk ten tijde van Ahasveros, Esther 1: 1, zich uitstreckte over 127 gewesten, van Indië tot Ethiopië, de uiteinden van de toen bekende wereld. De profeet geeft haast een te bescheiden beeld van deze geschiedkundige ontwikkeling als hij eenvoudig zegt: “*hij deed naar zijn welgevallen, en hij maakte zich groot.*”

5. “*Toen ik [dit] overlegde, ziet, er kwam een geitenbok van het westen over den gansen aardbodem, en roerde de aarde niet aan; en die bok had een aanzienlijken hoorn tussen zijn ogen. 6 En hij kwam tot den ram, die de twee hoornen had, dien ik had zien staan voor den vloed; en hij liep op hem aan in de grimmigheid zijner kracht. 7 En ik zag hem, nakende aan den ram, en hij verbitterde zich tegen hem, en hij stiet den ram, en hij brak zijn beide hoornen; en in den ram was geen kracht, om voor zijn aangezicht te bestaan; en hij wierp hem ter aarde, en hij vertrad hem, en er was niemand, die den ram uit zijn hand verlost.*”

“*Maar terwijl is nauwkeurig acht gaf,*” (NBG) zei de profeet. Hierin geeft hij een voorbeeld aan allen die de waarheid liefhebben en achting koesteren voor de dingen die hoger zijn dan dit ondermaanse. Toen Mozes het brandende braambos zag, zei hij: “*Laat ik toch dat wondere verschijnsel bezien*”. (Exodus 3: 3 NBG). Maar hoe weinigen zijn bereid zich af te wenden van hun zakelijke bezigheden en genoegens, om na te denken over de belangrijke onderwerpen waarop Gods genade en voorzienigheid hun aandacht willen vestigen?

Het symbool dat in deze verzen wordt beschreven werd eveneens door de engel aan Daniël uitgelegd; vers 21: “*Die harige bok nu, is de koning van Griekenland;*” Aangaande de toepassing van dit symbool op het Griekse of Macedonische volk, zegt bisschop Newton dat de Macedoniërs ongeveer 200 jaren voor Daniël's tijd “Egeadae” het geitenvolk werden genoemd. De oorsprong van die naam verklaarde hij overeenkomstig heidense schrijvers als volgt:

“Caranus, hun eerste koning, trok met een grote menigte [155] Grieken uit om nieuwe woongebieden in Macedonië te zoeken. Door een orakel werd hem de raad gegeven, de geiten te volgen als gidsen naar zijn rijk. Toen hij later een kudde geiten zag

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

wegvluchten voor een geweldige storm volgde hij hen tot Edessa en vestigde daar de zetel van zijn rijk. De geiten beeldde hij af op zijn standaard of vaandel, hij noemde de stad “Egea” of geitenstad en het volk “Egeadae” of geitenvolk. De koningen van Macedonië werden gewoonlijk te “Egea” begraven. Het is zeer opmerkelijk dat Alexanders zoon door zijn moeder Roxana “Alexander Egus” of “zoon van de geit” werd genoemd en sommige van Alexanders opvolgers zijn op hun muntstukken met geitenbokhoornen afgebeeld.” – Dissertation on the Prophecies, blz. 538

De geitenbok kwam van het westen. Griekenland ligt ten westen van Perzië. “*over den gansen aardbodem*”, d.w.z. hij overwon alles, niets kon hem weerstaan. Hij raakte de aarde niet aan. Hij bewoog zich met zulk een grote snelheid, dat het scheen alsof hij de grond niet raakte, maar van het ene punt naar het andere vloog met een snelheid van de wind. Hetzelfde beeld wordt tot uitdrukking gebracht door de vier vleugels van de panter in het visioen van hoofdstuk 7.

De opvallende hoorn tussen zijn ogen

Volgens vers 21 is dit zinnebeeld van toepassing op de eerste koning van Griekenland. De koning was Alexander de Grote. De verzen 6 en 7 geven een beknopt overzicht van Alexanders overwinning op het Perzische rijk. Men zegt dat de veldslagen tussen de Grieken en Perzen uitermate hevig zijn geweest en enkele gebeurtenissen die in de geschiedenis vermeld zijn, worden ons levendig voor ogen gesteld door het zinnebeeld dat in de profetie wordt gebruikt – een ram staande voor de stroom, en een geitenbok die op hem toerende in zijn grimmige kracht. Alexander overwon eerst de generaals van Darius aan de rivier de Granicus in Phrygië, daarna viel hij het leger van Darius aan in de passen van Issus in Cilicië en verdreef het geheel en al en tenslotte leverde hij de beslissende slag op de vlakten van Arbela in Syrië. [156] Deze laatste strijd vond plaats in 331 v.Chr., en besliste hete lot van het Perzische rijk, want door deze gebeurtenis werd Alexander alleenheerser over het gehele land. Bisschop Newton haalt vers 6 aan: “En hij (de geitenbok) rende op de ram toe, die ik voor de stroom had zien staan, in zijn grimmige kracht” en laat de opmerking volgen:

“Men kan deze woorden niet lezen zonder zich een beeld te vormen van het leger van Darius, dat aan de rivier de Granicus stond en haar bewaakte en van Alexander, die aan de andere kant van de rivier met zijn leger in het water sprong, naar de overkant zwom en de vijand met alle vuur en grimmigheid aanviel die men zich denken kan.” – Idem blz. 239

Ptolemeüs stelt het begin van Alexanders regering in 332 v.Chr., doch volgens Prideaux, deel I blz. 378, werd hij eerst in het volgende jaar, na de slag van Arbella in de volste zin van het woord alleenheerser over het koninkrijk van de Perzen. Op de avond voor deze gebeurtenis zond Darius tien van zijn voornaamste bloedverwanten om een vredesonderhandeling aan te gaan, maar toen zij hun voorwaarden aan Alexander voorlegden antwoordde hij: “Zeg uw meester dat de wereld evenmin twee zonnen als twee heersers duldt.”

De woorden in vers 7 tonen aan hoe volkomen de Meden en Perzen door Alexander onderworpen werden. De beide hoornen werden verbroken, de ram werd op de aarde geworpen en vertrapt. Perzië werd overwonnen, het land verwoest, het leger

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

vernietigd, de steden geplunderd en Persepolis, de hoofdstad van het Perzische rijk, werd leeggeroofd en verbrand. De ram had geen kracht om tegen de geitenbok stand te houden en er was niemand die hem uit zijn hand kon verlossen.

8. *“En de geitenbok maakte zich uitermate groot; maar toen hij sterk geworden was, brak die grote hoorn, en er kwamen op aan deszelfs plaats vier aanzienlijke, naar de vier winden des hemels.”*

De overwinnaar is groter dan de overwonnenen. De ram, MedoPerzië, werd groot, de geitenbok, Griekenland, werd bovenmate [157] groot. Toen hij machtig geworden was, brak die grote hoorn. Menselijk gesproken zou men zeggen dat eerst nadat hij verzwakt of zijn koninkrijk door opstand verscheurd of door weelde en comfort verlamd zou zijn, de hoorn zou afbreken en het koninkrijk verdeeld zou worden. Maar Daniël zag, dat hij afgebroken werd in de bloei van zijn kracht, op het hoogtepunt van zijn macht, toen elke toeschouwer zeker gezegd zou hebben: “voorwaar, het koninkrijk is bevestigd en niets kan het omverwerpen”. Zo gaat het ook vaak met de goddelozen. De hoorn van kracht wordt verbroken wanneer zij menen sterk te staan.

Alexander viel in de bloei van zijn leven. Zie aantekeningen van vers 39, hoofdstuk 3. Na zijn dood ontstond er een grote verwarring onder zijn volgelingen over de opvolging. Tenslotte werd, na zeven dagen twist, overeengekomen dat zijn broer Philippus Aridæus tot koning zou worden uitgeroepen. Door hem en de twee zonen van Alexander, Alexander Egeus en Hercules, werden de naam en de schijn van het Macedonische rijk enige tijd in stand gehouden. Maar al deze personen werden spoedig vermoord. Nadat de familie van Alexander was uitgeroeid, namen de opperbevelhebbers van het leger, die reeds als landvoogden in de verschillende delen van het rijk regeerden, de koninklijke titels aan. Daarna gingen zij onderling bondgenootschappen met elkaar aan en voerden daarna oorlog met elkaar in zulk een amte, dat binnen de korte tijd van 15 jaren na Alexanders dood het getal verminderd was tot hoeveel: – vijf? Neen! Drie? Neen! Vier! Precies het aantal dat door de profetie was genoemd: want de vier opvallende hoornen zouden opkomen naar de vier windstreken van de hemel om de plaats van de grote hoorn, die werd afgebroken, in te nemen. Deze waren:

1. Cassander : Hij kreeg Griekenland en de naburige landen = westen
2. Lysimachus : Ontving Klein-Azië, het noordelijke gedeelte
3. Seleucus : Kreeg Syrië en Babylon. Uit hem ontsproot de vermaarde lijn van de Seleucidæ. Hij kreeg het oostelijke gedeelte.
4. Ptolemeüs : zoon van Lagus, kreeg Egypte en was de eerste in de lijn van de Lagidæ. Hij kreeg het zuiden.

Zij voerden bewind naar de vier windrichtingen van de hemel. Men mag deze hoornen daarom Macedonië, Thracië – waaronder toen begrepen was Klein-Azië en de delen die grenzen aan de Hellespont en Bosporus – Syrië en Egypte noemen.

9. *“En uit een van die (vier winden) kwam voort een kleine hoorn, welke uitnemend groot werd, tegen het zuiden, en tegen het oosten, en tegen het sierlijke [land]. 10 En hij werd groot tot aan het heir des hemels; en hij wierp er [sommigen] van dat heir, namelijk van de sterren, ter aarde neder, en hij vertrad ze. 11 Ja, hij maakte zich groot tot aan den Vorst diens heirs, en van*

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Denzelfen werd weggenomen het gedurig [offer], en de woning Zijns heiligdoms werd nedergeworpen. 12 En het heir werd in den afval overgegeven tegen het gedurig [offer]; en hij wierp de waarheid ter aarde; en deed het, en het gelukte wel.”

Een derde macht doet hier zijn intrede in de profetie. De verklaring die de engel aangaande dit symbool aan Daniël geeft, is niet in zo'n direct taal gesteld als die aangaande Medo-Perzië en Griekenland. Dit veroorzaakt onmiddellijk een vloed van veronderstellingen. Als de engel niet in onmiskenbare taal had gezegd dat de Meden en Perzen door de ram en Griekenland door de geitenbok werden uitgebeeld, welke ondenkbare toepassingen zouden dan hieraan gegeven zijn? Misschien zou men deze profetieën op alles, behalve op de juiste objecten hebben toegepast. Zodra de mensen naar eigen zienswijze gaan uitleggen, wordt men onmiddellijk met de meest wonderlijke denkbeelden van de menselijke fantasie geconfronteerd.

Er zijn twee toonaangevende meningen over het symbool dat wij thans behandelen. De eerste is dat de kleine hoorn die hier genoemd wordt, betrekking heeft op de Syrische koning Antiochus Epiphanes, de tweede mening is dat hij duidt op de Romeinse macht. Wij kunnen deze meningen gemakkelijk [159] aan een toets onderwerpen.

1. Wordt Antiochus bedoeld? Als dat zo is, dan moet die koning aan de gegevens van de profetie beantwoorden. Als ze niet door hem vervuld zijn, dan zijn ze niet op hem van toepassing. De kleine hoorn kwam op uit één van de vier hoornen van de geitenbok. Hij vormde een afzonderlijke macht, die onafhankelijk en verschillend was van de vier andere hoornen.

Vertegenwoordigde Antiochus een dergelijke macht? Wie was Antiochus? Nadat Seleucus zich had uitgeroepen tot koning over het Syrische gedeelte van Alexanders rijk en dus de Syrische hoorn van de geitenbok werd, hebben – totdat zijn rijksgedeeft door Rome werd ingenomen – 26 koningen opeenvolgend over dat gebied geheerst. Antiochus Epiphanes was de 8ste in deze lijn van koningen. Hij was dus gewoon één van de 26 koningen, die de Syrische hoorn hebben vertegenwoordigd. Gedurende zijn tijd was hij de Syrische hoorn. Daarom kon hij op dat moment geen apart en onafhankelijke macht zijn of een opvallende hoorn vormen. De kleine hoorn was echter wel een opvallende en aparte hoorn.

2. Indien het juist zou zijn om de profetie aangaande de kleine hoorn toe te passen op één van de 26 Syrische koningen, dan zou het zeker de sterkste en meest vermaarde moeten zijn. Antiochus Epiphanes voldeed echter in geen enkel opzicht aan die vereisten. Hoewel hij de naam Epiphanes, d.w.z. “de vermaarde” aannam, was hij dit slechts in naam: “Want niets” zegt Prideaux op grond van de verkalringen van Polybius, Livius en Diodorus Silicus, “was meer in strijd met zijn werkelijke karakter; want wegens zijn gemene en buitensporige dwasheden werd hij door sommigen een dwaas en door anderen een krankzinnige genoemd en men veranderd zijn naam Epiphanes, “de vermaarde”, in Epimachus, “de zot”
3. Omdat Antiochus de Grote, de vader van Epiphanes, grote verliezen had geleden in de oorlog tegen de Romeinen, kon hij alleen de vrede herstellen door het betalen van enorme geldsommen en het afstaan van een deel van zijn [160] gebied. Als waarborg dat hij de voorwaarden van dit verdrag stipt zou opvolgen moest hij gijzelaars naar Rome zenden, onder wie zich ook zijn zoon

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Epiphanes bevond. De Romeinen behielden nadien de heerschappij over het rijk.

4. De keline hoorn werd zeer groot, maar Antiochus werd niet zeer groot, integendeel, hij breidde zijn rijk niet uit, behalve door enkele tijdelijke overwinnigen op Egypte, waaruit hij zich echter onmiddellijk weer terugtrok toen de Romeinen zich aan de zijde van Ptolemeüs schaarden en hem gelastten van dat gewest af te zien. Zijn woede en gekrenkte eerezucht werden op de onschuldige Joden gewroken.
5. De kleine hoorn werd, in vergelijking met de voorgaande machten, uitzonderlijk groot. Perzië werd groot genoemd omdat zijn heerschappij zich uitstreckte over 127 landschappen; Esthe 1:1. Griekenland, dat nog groter was, werd “bovenmate groot” genoemd. De kleine hoorn, die zeer groot werd, overtrof die twee in omvang. Hoe ongerijmd dus om dit op Antiochus toe te passen, die genoodzaakt werd Egypte af te staan, op het bevel van de Romeinen aan wie hij grote sommen geld als accijns moest betalen. De “Religious Encyclopedia” deelt ons het volgende voorval in zijn geschiedenis mee: “Toen hij bemerkte dat zijn inkomsten uitgeput raakten, besloot hij naar Perzië te gaan met het doel cijns te heffen en grote geldsommen te vergaren, die hij de Romeinen beloofd had te zullen betalen.” Men behoeft niet lang na te denken om vast te stellen welke macht de grootste was, die, die Egypte ontruimde of die, die deze ontruiming gelastte, de macht die cijns vorderde of die, die gedwongen werd cijns te betalen.
6. De kleine hoorn zou opstaan tegen de Vorst der vorsten. Zonder twijfel is de Vorst der vorsten die genoemd wordt, Jezus Christus; Daniël 9: 25; Handelingen 3: 15; Openbaring 1: 5. Maar Antiochus stierf 64 jaren voor de geboorte van Christus. De profetie kan daarom niet op hem van toepassing zijn, want hij beantwoordt in geen enkel opzicht aan de bepalingen daarvan. Sommigen vragen zich misschien af, waarom men ertoe kwam deze profetie op hem toe te passen. [163] Wij antwoorden: de roomsen zoeken deze uitvluchten om te voorkomen dat de profetie op hen toegepast en vele protestanten volgen hen na, om de leer van Christus' aanstaande wederkomst te bestrijden.

Dat de kleinen hoorn niet op Antiochus doelt, is dus gemakkelijk te bewijzen. Wij kunnen even gemakkelijk aantonen dat Rome er wel door afgebeeld wordt.

1. Het visioen omvat in wezen hetzelfde gebied als dat van het beeld in Nebukadnezars droom in hoofdstuk 2 en van Daniël's visioen in hoofdstuk 7. In beide profetische beschrijvingen is gebleken dat het vierde rijk dat Griekenland opvolgde, Rome is. De enige natuurlijke gevolgtrekking is dat de kleine hoorn, die Griekenland opvolgt als een “zeer grote macht”, Rome is.
2. De kleine hoorn kwam voort uit één van de hoornen van de geitenbok. Men zou kunnen vragen: “Is dit inderdaad van toepassing op Rome?” Het is onnodig de lezer eraan te herinneren dat aardse koninkrijken eerst dan in de profetie genoemd worden als zij met Gods volk in aanraking komen. Rome kwam met de Joden – Gods volk – in aanraking ten tijde van het welbekende Joodse verbond in 161 v.Chr. 1 Maccabeeën 8: Josefus' Oudheden, deel 12, hoofdstuk 10, par. 6, Prideaux deel III, blz. 166. Doch 7 jaren voordien, dat

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

was in 168 v.Chr., werd Macedonië door Rome overwonnen en ingelijfd. Het Romeinse rijk verschijnt dus in de profetie op het moment dat het vanuit de overwonnen Macedonische hoorn van de geitenbok uittrekt om overwinningen te behalen in andere richtingen. Daarom scheen het de profeet toe, of juist gezegd, kan in deze profetie terecht gezegd worden dat hij voortkwam uit één van de hoornen van de geitenbok.

3. De kleine hoorn werd zeer groot tegen het zuiden. Dit is inderdaad ook waar van Rome. Egypte werd in 30 v.Chr. een Romeinse wingewest en bleef dit eeuwenlang.
4. Hij breidde zich uit tegen het oosten. Dit is ook op Rome van toepassing. In 65 v.Chr. werd Syrië door Rome [164] overwonnen en werd eveneens een wingewest.
5. De kleine hoorn werd uitnemend groot tegen het sierlijke land. Dat deed Rome. Judea wordt in vele Schriftgedeelten het sierlijke land genoemd. De Romeinen hebben het in 63 v.Chr. ingenomen en later hebben ze de stad en de tempel verwoest en de Joden over de gehele aardbodem verdreven.
6. De kleine hoorn werd groot tot aan het heir van de hemel. Wanneer hemellichamen in symbolische zin genoemd worden m.b.t. Voorvallen die op aarde plaatsvinden dan wijst dit op vermaarde of hooggeplaatste personen. De grote rode draak wierp, volgens Openbaring 12: 4, een derde deel van de sterren van de hemel op de aarde. Bijbeluitleggers verklaren dat de draak een zinnebeeld is van het heidense Rome en dat de sterren die op de aarde geworpen werden, de Joodse heersers symboliseren. Klaarblijkelijk wordt hier dezelfde macht en hetzelfde werk uitgebeeld en daarom zijn wij weer genoodzaakt deze groeiende hoorn op Rome toe te passen.
7. De kleine hoorn maakte zich groot tegen de Vorst van het heir. Alleen Rome heeft dit gedaan. In de uitlegging van vers 25 wordt gezegd dat hij zal optreden tegen de Vorst der vorsten. Duidelijk wordt hier gezinspeeld op de kruisdood van de Heere, Hij stierf onder de rechtbevoegdheid van de Romeinen.
8. Door de kleine hoorn werd het “gedurig (offer)” weggenomen. De kleine hoorn symboliseert Rome gedurende haar gehele geschiedenis, dus gedurende het heidense en pauselijke tijdperk. Deze twee tijdperken worden elders beschreven als het “gedurig (offer)” – offer is een toegevoegd woord – en de “verwoestende afval” op de paapse vorm. Zie ook vers 13. In de handelingen die aan deze macht worden toegeschreven, wordt dan eens over het ene dan weer over het andere tijdperk gesproken. En door hem – het pausdom – werd de “gedurige” – de heidense heerschappij of vorm – weggenomen. Rome's heerschappij, onder het bewind van de pausen, verving het heidense beheer. De woning van zijn heiligdom, of [165] van de godsdienst, de stad Rome, werd neergeworpen. De zetel van het rijk werd door Constantijn in 330 n.Chr. verplaatst naar Constantinopel. Dezelfde gang van zaken wordt aangetoond in Openbaring 13: 2, waarin gezegd wordt dat de draak ofwel het heidense Rome, zijn troon, de stad Rome, aan het beest, het pauselijke Rome, gaf.
9. Een eredienst werd in overtreding ingesteld tegen over het gedurige offer. De Barbaren, die destijds tijdens de veranderingen, scheuringen en verwickelingen van die tijden het Romeinse rijk omverwierpen, bekeerden zich tot het katholieke geloof en vormden het middel tot onttroning van hun

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

vroegere godsdienst. Weliswaar hadden zij Rome op politiek terrein overwonnen, maar zij werden door Rome op godsdienstig terrein overwonnen en in die zin de voortplanters van het Romeinse rijk in een andere vorm. Dit werd tot stand gebracht door de werking van de verborgenheid der ongerechtigheid. Het pausdom was het sluwste kerkelijke stelsel dat ooit werd uitgedacht en het mag terecht een stelsel van ongerechtigheid genoemd worden, omdat het onder de dekmantel en het voorwendsel van een zuivere onbevleete godsdienst, allerlei bijgelovige gruwelen bedrijft.

10. De kleine hoorn wierp de waarheid op de aarde en wat hij ook deed, het gelukte hem. Hiermee wordt in weinige woorden de loopbaan van het pausdom beschreven. De waarheid werd op een gruwelijke wijze bespottelijk gemaakt. Zij werd overladen met tradities, werd veranderd in een maskerade en bijgeloof en is op de aarde geworpen en vervormd. Deze antichristelijke macht heeft zijn macht uitgeoefend door misbruik te maken van de goedgelovigheid van de mensen om zodoende zijn doeleinden te dienen en zijn macht te vergroten. “En het gelukte hem”. Hij heeft de strijd gevoerd tegen de heiligen en heeft hen overwonnen. Zijn loopbaan is bijna ten einde en hij zal zonder handen verbroken en overgegeven worden aan het vuur; de glansrijke verschijning van de komst van de Heere zal hem teniet doen.

Rome beantwoordt aan alle bijzonderheden van de profetie. Geen ander macht voldoet aan deze beschrijving. Daarom [166] wordt Rome en geen andere macht bedoeld. De beschrijving in Gods Woord openbaart volledig de aard van dit monsterlijke stelsel en de profetie aangaande zijn treurige geschiedenis is op treffende wijze en nauwkeurig vervuld.

13. *“Daarna hoorde ik een heilige spreken; en de heilige zeide tot den onbenoemde, die daar sprak: Tot hoelang zal dat gezicht (châzôn) van het gedurig [offer] en [van] den verwoestenden afval zijn, dat zo het heiligdom als het heir [ter] vertreding zal overgegeven worden? 14 En hij zeide tot mij: Tot twee duizend en driehonderd avonden [en] morgens; dan zal het heiligdom gerechtvaardigd worden.”*

De tijd

Met deze twee verzen wordt het visioen in hoofdstuk 8 afgesloten, zij bevatten het enige overgebleven punt dat voor de profeet en de gemeente, in vergelijking met alle andere punten, het meest belangrijk is, n.l. de duur van de verwoestende machten die in deze teksten worden genoemd. Hoe lang zullen zij Gods volk verdrukken en godslasterlijke taal tegen de hemel spreken? Daniël zou, als hij daartoe gelegenheid had gekregen, misschien zelf deze vraag hebben gesteld, maar God is bereid aan onze behoeften tegemoet te komen, soms zelfs voordat wij om Zijn hulp gevraagd hebben. Daarom verschenen twee hemelingen ten tonele, die ten aanhoren van de profeet een gesprek voerden over dit onderwerp dan van zulk een groot belang is voor de gemeente. Daniël hoorde een heilige spreken. Wat die heilige op dat moment zei, wordt ons niet verteld; maar het moet iets geweest zijn aangaande deze zaak of de wijze waarop het gezegd werd, dat een diepe indruk op Daniël maakte, omdat hij in de volgende zin deze engel noemt als *“die daar sprak”*. Misschien heeft hij over dezelfde dingen gesproken waarover ook de zeven donderslagen spraken, Openbaring

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

10: 3, en die Johannes om een bepaalde reden moest verzegelen. Maar de heilige stelde de andere heilige een belangrijke vraag: “*Tot hoelang zal dat gezicht zijn?*”

Zowel de vraag als het antwoord zijn opgetekend, hetgeen duidelijk bewijst dat dit een aangelegenheid is, die de [167] gemeente weten moet. Deze opvatting wordt verder bevestigd door het feit dat de engel die vraag niet ter wille van zichzelf stelde, want het antwoord wordt gericht tot Daniël als degene die hoofdzakelijk bij deze zaak betrokken was en voor wie deze informatie was bestemd. “*En hij zeide tot mij:*” zegt Daniël, “*Tot twee duizend en driehonderd avonden [en] morgens; dan zal het Heiligdom gerechtvaardigd worden.*”

Het gedurig (offer)

In vers 13 vinden wij het bewijs dat “offer” niet het juiste woord is als aanvulling van het woord “gedurig”. Als hiermee de dagelijkse offerande van de Joodse dienst bedoeld zou worden of met andere woorden, het wegnemen van dat offer, zoals sommigen menen, omdat dit offer op een bepaald tijdstip wordt weggenomen, dan zou er geen reden zin om te vragen “*Tot hoelang zal dat gezicht zijn?*” De vraag is kennelijk gebaseerd op de gedachte, dat de machten of gebeurtenissen die in het visioen voorkomen, een lange reeks van jaren zouden voortbestaan of voortduren. De tijdsduur vormt hier de kerngedachte. En de tijd van dit visioen strekt zich uit over wat hier genoemd wordt “*het gedurige*” en de “*verwoestende afval*”. Daarom kan het woord “gedurig” niet duiden op de afschaffing van de dagelijkse offeranden van de Joden, want het wegnemen daarvan geschiedde toen de tijd gekomen was, als het ware in een ogenblik. Het moet betrekking hebben op iets dat een reeks van jaren omvat.

Volgens het Hebreeuwse Bijbelregister komt het woord dat hier als “gedurig” is vertaald, 102 maal voor in het Oude testament en in de meeste gevallen heeft dit betrekking op “gedurig” of “aanhoudend”. Het offerdenkbeeld is op dit woord helemaal niet van toepassing. Er is ook geen enkel woord min de tekst dat op een offer wijst, het is een woord dat door de vertalers werd toegevoegd omdat zij van mening waren dat dit in de tekst paste. Ongetwijfeld koesterden zij een verkeerd denkbeeld, want er wordt volstrekt niet op de Joodse offeranden heengewezen. Het lijkt daarom in overeenstemming met zowel de zinsbouw als de samenhang te veronderstellen dat het woord “gedurig” evenals het woord [168] “verwoestende” duidt op een verwoestende macht waar het mee in verband staat. Het Hebreeuws ....

rechtvaardigt deze toepassing. Het laatste woord ש מם “afval” houdt verband met de twee voorgaande naamwoorden, het “gedurig” en de “verwoestende”, die door het koppelteken “en” verbonden zijn. Door het koppelteken “en” wordt een onderling verband aangetoond tussen het woord “afval” en de woorden “gedurige” en “verwoestende” of “ontzettende”. Een letterlijke vertaling luidt dus: “*Tot hoelang zal dat gezicht (châzôn) van het gedurig en den verwoestenden afval zijn?*” Het woord “afval” heeft betrekking op beide – het “gedurige” en “verwoestende” – afval. Het gedurige afval ziet op het heidense Rome, terwijl de verwoestende afval duidt op het pausdom.

De uitdrukking die de laatste macht beschrijft is krachtiger dan die, die gebruikt wordt om de heidense macht te beschrijven. Het is de verwoestende afval of opstand – een andere betekenis van het woord – als wilde de ziener te kennen geven dat deze overtredende macht zich zou verzetten tegen alle beperkingen die haar

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

voordien waren opgelegd. Vanuit godsdienstig oogpunt bezien, heeft de wereld slechts deze twee tijdperken van tegenstand tegen Gods werk op aarde gekend. Hoewel de profetie drie (vier) aardse koninkrijken noemt als verdrukkings van de gemeente, worden ze hier onder twee noemers gerangschikt, “het gedurig” en de “verwoestende afval”. (Babylon was heidens), Medo-Perzië was heidens, Griekenland was heidens, Rome was aanvankelijke heidens, zij worden alle samengevat in de “gedurige afval”.

Vervolgens treedt de pauselijke vorm tevoorschijn – de verwoestende afval – een wonder van list en geslepenheid, een toonbeeld van bloeddorst en wreedheid. Geen wonder dat het bloed van de martelaren door al de eeuwen heen geroepen heeft “*Hoe lang, o Heere, hoe lang?*” Geen wonder dat God, opdat Zijn verdrukt en wachtend volk niet geheel de moed zou verliezen, de sluier van de toekomst heeft opgelicht, en het een blik liet werpen in de geschiedenis der eeuwen, tot op de tijd waarin deze machten aan een volkomen en eeuwigdurende verdelging zullen worden overgegeven en de onvergankelijke heerlijkheid van een eeuwigdurende erfenis eē3n aanvang neemt.

Het oog van de Heere rust op zijn volk. De smeltkroes zal [169] niet heter gestookt worden dan nodig is om het schuim te vernietigen. Wij moeten door veel verdrukking ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Slag op slag zal ons treffen totdat de tarwe uit het koren gedorst is en wij gereed zijn voor de hemelse schuur. Maar geen graantje tarwe zal verloren gaan. De Heere zegt tot Zijn volk: “U bent het licht der wereld, het zout der aarde”. In Zijn ogen is niets op aarde kostbaarder en belangrijker dan Zijn volk. Daarom wordt hier speciaal de vraag gesteld: “*Tot hoelang zal dat gezicht (châzôn) van het “gedurig” en den “verwoestenden” afval zijn?*”. Heeft deze vraag betrekking op de heerlijkheid van aardse koninkrijken, de krijgskunst van vermaarde krijgslieden, de roem van grote overwinnaars, de uitgebreidheid van wereldrijken? Neen, ze heeft betrekking op het heiligdom en het heil, het volk en de dienst van de Allerhoogste. Hoe lang zullen zij vertrapt worden? Dit is waar de belangstellende sympathie van de gehele hemel naar uitgaat. Hij, die Gods volk aanraakt, raakt niet alleen stervelingen aan die zwak en hulpeloos zijn, maar ook de Almachtige. Hij maakt zich aan misdaden schuldig, die hij voor Gods rechterstoel zal moeten verantwoorden. Spoedig zullen deze rekeningen vereffend worden. De ijzeren hiel van de verdrukking zal dan zelf vernietigd worden en een volk zal uit de oven tevoorschijn komen, dat voorbereid is om als sterren te stralen tot in alle eeuwigheid. Te mogen behoren tot degenen waarvoor hemelse wezens belangstelling koesteren en die door de Voorzienigheid bewaard worden om later met de kroon der heerlijkheid te worden gekroond – welk een verheven positie! Hoeveel hoger is deze positie dan die van enig koning, president of wereldvorst? Lezer, behoort u daartoe?

Aangaande de 2300 dagen die voor het eerst in vers 14 worden genoemd, bevat dit hoofdstuk geen gegevens waaruit wij kunnen afleiden wanneer zij beginnen of wanneer zij eindigen, of welk gedeelte van de wereldsgeschiedenis zij omvatten. Daarom moeten wij deze zaak even laten rusten. De lezer kan er echter van overtuigd zijn, dat hij daarover niet in het onzekere wordt gelaten. De bekendmaking van deze dingen heeft tot doel Gods volk te onderwijzen en daarom moet ze ook begrijpelijk zijn. Midden in de profetie die de engel Gabriël [170] aan Daniël moet uitleggen, worden deze dagen genoemd en wij kunnen er zeker van zijn dat Gabriël zijn

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

opdracht volledig heeft uitgevoerd. Daarom zullen wij in de hierna volgende gedeelten van de profetie zien dat het geheim in het volgende hoofdstuk wordt opgelost.

Het Heiligdom

Met de 2300 dagen is een ander, even belangrijk onderwerp verbonden, n.l. het Heiligdom. Dit onderwerp komt nu ter sprake en in nauw verband daarmee de reiniging of rechtvaardiging daarvan. Een onderzoek van deze onderwerpen zal aantonen hoe belangrijk het is te weten wanneer de 2300 dagen begonnen en eindigden. Daardoor kunnen wij vaststellen wanneer de grote gebeurtenis die de “reiniging van het Heiligdom” wordt genoemd, zal plaatsvinden, want alle bewoners van de aarde hebben, zoals zo zal blijken, een persoonlijk belang in deze plechtigheid.

Men heeft verschillende voorwerpen genoemd en op het Heiligdom toegepast: 1. de aarde, 2. het land Kanaän, 3. de gemeente Gods, 4. het Heiligdom – de ware Tabernakel in de hemel – die de Heere heeft opgericht en niet een mens en waarvan de Joodse tabernakel een type of afbeelding was; Hebreeën 8: 1-2; 9: 23-24. Deze tegenstrijdige beweringen moeten aan de Heilige Schrift getoetst worden en gelukkig is haar getuigenis duidelijk en overvloedig.

1. Is de aarde het Heiligdom?

Het woord “heiligdom” komt 144 keer voor in de Schriften en uit de omschrijvingen van lexicograven – schrijvers van woordenboeken – en het gebruik daarvan in de Bijbel, leren wij dat dit woord gebruikt werd om de woonplaats van de Allerhoogste aan te duiden. Als de aarde het heiligdom zou zijn dan moet zij aan deze voorwaarde voldoen, maar wij vinden op aarde geen enkele eigenschap die zulk een toepassing zou kunnen rechtvaardigen. Zij is geen heilige plaats, noch een verblijfplaats van de Allerhoogste. Zij heeft geen bijzonder kenmerk behalve dat zij een afvallige planeet is, die door de vloek van de zonde bezoedeld [171] en verdorven is. Bovendien wordt zij nergens in de Schrift “heiligdom” genoemd. Slechts één tekst kan tot staving van deze stelling worden aangehaald en dan nog door hem verkeerd toe te passen; Jesaja 60: 13 *“De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen, de denneboom, de beukeboom en de busboom te gelijk, om te versieren de plaats Mijns heiligdoms, en Ik zal de plaats Mijner voeten heerlijk maken.”* Deze taal heeft ongetwijfeld betrekking op de nieuwe aarde, maar zelfs dan wordt ze niet “heiligdom” genoemd, maar alleen de “*de plaats Mijns heiligdoms*”, evenals ze de plaats van Zijn voeten genoemd wordt, een uitdrukking die waarschijnlijk wil aantonen dat God voortdurend met Zijn volk zal zijn, zoals aan Johannes werd geopenbaard met de woorden: *“Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen [en] hun God zijn.”* Openbaring 21: 3

2. Is het land Kanaän het Heiligdom?

Als wij ons laten leiden door de betekenis van dit woord, dan is het op Kanaän evenmin van toepassing als op de aarde. Als wij vragen waar het land Kanaän in de Bijbel “heiligdom” genoemd wordt, dan worden enkele teksten aangehaald, die volgens sommigen als voldoende bewijzen beschouwd kunnen worden. De eerste tekst is Exodus 15: 17.

Terwijl Mozes de verlossing van Israël bezingt en God looft voor de doortocht door de Rode Zee, roept hij uit: *“Die zult Gij inbrengen, en planten hen op den berg*

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Uwer erfenis, ter plaatse, welke Gij, o HEERE! gemaakt hebt tot Uw woning, het heiligdom, hetwelk Uw handen gesticht hebben, o HEERE!” Een schrijver die deze tekst aanhaalt zegt: “Ik verzoek de lezer na te denken en te onderzoeken en te beslissen, eer hij verder leest, wat het heiligdom is dat hier benoemd wordt.” Het zou echter voor de lezer veel veiliger zijn deze vraag niet te beantwoorden op grond van deze ene op zich zelf staande tekst, alvorens hem met andere gedeelten van de Schrift te vergelijken. Mozes spreekt hier over een toekomstige gebeurtenis – zijn woorden zijn een voorspelling van hetgeen God voor Zijn volk zou doen. Laten wij zien hoe die voorspelling vervuld werd. Als wij bij de vervulling van die voorspelling vaststellen, dat het land waarin zij werden [172] geplant “het heiligdom” wordt genoemd, dan wordt de bovenstaande stelling, die hier op deze tekst gebaseerd is, ten zeerste bekrachtigd. Blijkt echter dat er een uitdrukkelijk verschil wordt gemaakt tussen het land en het heiligdom, dan moet Exodus 15: 17 overeenkomstig uitgelegd worden.

Wij wenden ons tot David, die de historische feiten vermeldt van hetgeen Mozes profeteerde: Psalm 78: 53-54. Het onderwerp dat de psalmist hier bezingt is de verlossing van Israël van het juk van de Egyptische slavernij en hun vestiging in het beloofde land en hij zegt: “*Ja, Hij leidde hen zeker, zodat zij niet vreesden; want de zee had hun vijanden overdekt. 54 En Hij bracht hen tot de landpale Zijner heiligheid, tot dezen berg, [dien] Zijn rechterhand verkregen heeft.*” De berg waarover David spreekt is dezelfde berg als de “*berg Uwer erfenis*” waarop het volk volgens Mozes' getuigenis geplant zou worden; en deze berg wordt door David niet het “heiligdom” genoemd, maar de “*Landpale Zijner heiligheid*” of heiligdom. Wat was dan het heiligdom? Vers 69 van dezelfde psalm leert ons: “*En Hij bouwde Zijn heiligdom als hoogten, als de aarde, die Hij gegrond heeft in eeuwigheid.*”

Een duidelijk verschil tussen het land en het heiligdom komt ook tot uitdrukking in het gebed van de vrome koning Josafat: 2 Kronieken 20: 7-8: “*Hebt Gij niet, onze God, de inwoners dezes lands van voor het aangezicht van Uw volk Israël verdreven, en dat aan het zaad van Abraham, Uw liefhebber, tot in eeuwigheid gegeven? 8 Zij nu hebben daarin gewoond, en zij hebben U daarin een heiligdom gebouwd voor Uw Naam,*” Sommigen trachten uit Exodus 15: 17 af te leiden, dat de berg het heiligdom was. Indien de zaak echter wordt belicht in de taal van David, waarin de vervulling van Mozes' voorspelling en een geïnspireerde verklaring van zijn woorden wordt vermeld, dan is dit denkbeeld onaanvaardbaar, want David zegt uitdrukkelijk, dat de berg slechts een landpaal van het heiligdom was; en dat in die landpaal of dat land, het heiligdom werd gebouwd als op hoge bergen, een zinspelende op de heerlijke tempel van de Joden, het middelpunt en symbool van hun godsdienst.

[173]

Wie echter Exodus 15: 17 nauwkeurig leest zal zien, dat noch de berg der erfenis en nog veel minder het gehele land Palestina uit dit vers kunnen worden afgeleid. De vrijheid van de dichtkunst veroorlooft hem elliptische uitdrukkingen te gebruiken (die niet alles volledig beschrijven!) en snel over te gaan van het ene onderwerp naar het andere.

Eerst spreekt hij over de erfenis; dan staat hij stil bij de gedachte dat de Heere daar zou wonen; daarna bij de plaats die de Heere Zich als woonplaats zou bereiden,

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

n.l. het heiligdom dat Hij zou laten bouwen. David verbindt op deze wijze de berg Zion en Juda met elkaar in Psalm 78: 68; omdat Zion in Juda ligt.

De drie teksten, Exodus 15: 17 en Psalm 78: 54, 69 worden meestal genoemd om aan te tonen dat het land Kanaän het heiligdom is, maar eigenaardig genoeg blijkt dat de laatste twee verzen in duidelijk taal de dubbelzinnige uitleg van het eerste vers weerspreken en de bewering die daarop gebouwd is volledig weerleggen. Nu wij de voornaamste bewijsgronden over dit punt hebben aangehaald, is het ons inziens haast niet de moeite waard bij teksten stil te staan, waaruit alleen gevolgtrekkingen kunnen worden gemaakt. Omdat er echter nog één tekst is van dezelfde strekking, willen wij ook daarnaar verwijzen opdat aan geen enkel punt onopgemerkt voorbij wordt gegaan; Jesaja 63: 18: *“Uw heilig volk heeft [het] maar een weinig tijds bezeten; onze wederpartijders hebben Uw heiligdom vertreden.”* Deze taal is even toepasselijk op de tempel als op het land; want toen het land door Israëls vijanden werd ingenomen, werd de tempel in puin gelegd. Dit komt overduidelijk tot uitdrukking in vers 11 van het volgende hoofdstuk: *“Ons heilig en ons heerlijk huis, waarin onze vaders U loofden, is met vuur verbrand;”* Deze tekst bewijst dus niets aangaande de stelling dat het land Kanaän het heiligdom is.

Over de mening dat het land Kanaän ofwel de aarde het heiligdom is, willen wij nog één gedachte naar voren brengen. Indien één van beide het heiligdom zou zijn, dan moet dit niet alleen ergens opgetekend staan, maar ook tot aan het einde toepasselijk zijn. De *“rechtvaardiging van het heiligdom”* heeft dan betrekking op de aarde of op het land [174] Palestina. Het is waar, dat de aarde verontreinigd is en door vuur gezuiverd zal worden, maar het zal straks blijken dat het heiligdom niet door vuur wordt gereinigd. Bovendien omschrijft de Bijbel nergens de zuivering van de aarde of een deel ervan als het reinigen van het heiligdom.

3. Is de gemeente het heiligdom?

Door de kennelijke twijfel waarmee dit denkbeeld wordt geopperd, neemt men in feite al afstand van dit argument voordat het aanvaard is. De enige tekst die men als bewijs aanvoert is Psalm 114: 1-2: *“Toen Israël uit Egypte toog, het huis Jakobs van een volk, dat een vreemde taal had; 2 Zo werd Juda tot Zijn heiligdom, Israël Zijn volkomene heerschappij.”* Wat zegt deze tekst over het heiligdom als wij de tekst letterlijk opvatten? Dan blijkt dat het heiligdom beperkt wordt tot één van de twaalf stammen en in dat geval zou slechts een gedeelte van de gemeente het heiligdom zijn. De bewijzen voor deze stelling zijn zo gering, dat ze in feite niets bewijzen. Waarom Juda in deze tekst “heiligdom” genoemd wordt, behoeft ons niet te verbazen als men bedenkt dat God Jeruzalem, dat in Judea is gelegen, gekozen had als de plaats van Zijn heiligdom. *“Maar Hij verkoos”,* zei David, *“den stam van Juda, den berg Sion, dien Hij liefhad. 69 En Hij bouwde Zijn heiligdom als hoogten, als de aarde, die Hij gegrond heeft in eeuwigheid.”* (Psalm 78: 68-69). Dit toont duidelijk het verband tussen Juda en het heiligdom. Maar de stam zelf was niet het heiligdom, hij werd eens zo genoemd, toen Israël uittrok uit Egypte, omdat de Heere besloten had dat Zijn heiligdom in het midden van die stam gebouwd zou worden. Doch gesteld dat men kon bewijzen dat de gemeente ergens het heiligdom wordt genoemd, dan houdt dit niet in dat zij eveneens het heiligdom is waarover Daniël 8: 13-14 wordt gesproken; want daarin wordt over de gemeente op een andere wijze gesproken: *“dat zo het heiligdom als het heir ter vertreding zal overgegeven worden?”* Dat het woord “heir”

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

op de gemeente doelt zal niemand ontkennen: heiligdom is dus neen tweede en geheel ander onderwerp.

4. Is de tempel in de hemel het heiligdom?

Er blijft nog een stelling over die onderzocht moet [175] worden, n.l. dat het heiligdom waarover in de tekst gesproken wordt, betrekking heeft op de, wat Paulus in de Hebrëeënbrief “den meerderen en volmaaktere tabernakel” (9: 11) noemt, die door de Heere is opgericht en niet door mensen. Hij noemt dit uitdrukkelijk het “heiligdom .... maar in de hemel zelve” (9: 24). Van dat heiligdom bestond in de vorige bedeling een tegenbeeld of kopie, n.l. De eerste tabernakel die door Mozes gebouwd werd en later de tempel in Jeruzalem. Laten wij ons er goed van bewust zijn dat onze enige hoop op deze stelling gebaseerd is, omdat reeds gebleken is dat de andere stellingen onhoudbaar zijn. Geen enkel ander onderwerp – de aarde, het land Kanaän of de gemeente – dat men tot nu toe ooit het heiligdom heeft genoemd, kan aan de gestelde eis voldoen. Als wij het nu niet kunnen vinden in het onderwerp dat wij nu voor ons hebben, dan zijn wij genoodzaakt ons onderzoek als een hopeloze zaak op te geven en moeten wij dit gedeelte van de Schrift overslaan, als een ongeopenbaard geheim en alle Schriftuurplaatsen die op dit onderwerp betrekking hebben als nutteloze leesstof uit het Heilige Boek schrappen. Degenen echter die hun vorige denkbeelden en geliefkoosde stellingen willen laten varen om te zien of deze vraag beantwoord kan worden, zullen uiterst belangstellend zijn en verlangend uitzien naar de behandeling van dit onderwerp. Zij zullen de bewijzen die gebracht worden waarderen, zoals een verdwaalde in een duistere doolhof een leidraad die hem tot het licht brengt.

Laten wij ons nu eens in gedachten in Daniël's plaats stellen en de zaak vanuit zijn standpunt bezien. Wat zou hij in dit geval onder het woord “heiligdom” hebben verstaan? Als we dit te weten kunnen komen, dan is de vraag gemakkelijk op te lossen. Het gebruik van dit woord deed hem onvermijdelijk denken aan het heiligdom van die bedeling; en hij wist zeer goed waar dat was. Zijn gedachten keerden zich naar Jeruzalem, de stad van zijn vaderen, die toen in puin lag en naar het “heerlijke huis” dat, zoals Jesaja zei, verbrand was. Daarom keerde hij zich gewoontegrouw met zijn aangezicht naar de plaats waar voordien de heilige tempel stond en bad tot de Heere, om Zijn aangezicht te doen lichten over het heiligdom dat verwoest was. Ongetwijfeld dacht Daniël bij het woord “heiligdom” aan de tempel te Jeruzalem. [176] Paulus geeft ons een duidelijk inzicht in deze zaak: Hebrëeën 9:1 “*Zo had dan wel ook het eerste verbond rechten van den godsdienst, en het wereldlijk heiligdom.*” Dit is precies de zaak die wij op het ogenblik moeten bepalen. Wat was het heiligdom van het eerste verbond? Paulus zal het ons vertellen, luister naar hem. Vers 2-5: “*Want de tabernakel was toebereid, [namelijk] de eerste, in welken was de kandelaar, en de tafel, en de toonbroden, welke genaamd wordt het heilige; 3 Maar achter het tweede voorhangsel was de tabernakel, genaamd het heilige der heiligen; 4 Hebbende een gouden wierookvat, en de ark des verbonds, alom met goud overdekt, in welke was de gouden kruik, daar het Manna in was, en de staf van Aaron, die gebloeid had, en de tafelen des verbonds. 5 En boven over deze [ark] waren de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel beschaduwden; van welke dingen wij nu van stuk tot stuk niet zullen zeggen.*”

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Er is geen misverstand mogelijk over het onderwerp dat Paulus hier bespreekt. Het is de tabernakel die door Mozes opgericht werd, overeenkomstig de richtlijnen die de Heere gaf – de tabernakel die later vervangen werd door de tempel te Jeruzalem – met een afdeling genaamd “het heilige” en een tweede afdeling “het Heilige der heiligen” en al het heilige gerei dat hier is vermeld. Een volledige beschrijving van dit bouwwerk met alle verschillende gereedschappen en gebruik daarvan vindt men in Exodus 25 enz. Als de lezer dit onderwerp niet kent, dan verdient het aanbeveling de beschrijving van dat bouwwerk nauwlettend te bestuderen. “Dit” zegt Paulus duidelijk, “was het heiligdom van de eerste bedeling”. Wij hopen dat de lezer nauwkeurig let op de logische waarde van deze verklaring. Door ons te vertellen wat gedurende een bepaalde tijd het heiligdom was, brengt Paulus ons op het juiste spoor. Hij geeft ons een basis om op te werken en zuivert het terrein van alle twijfels en obstakels. Gedurende de tijd van het eerste verbond, die reikte vanaf de Sinaï tot op Christus, bestond er een zichtbaar en door Mozes nauwkeurig omschreven bouwwerk en Paulus verklaart dat, dat het heiligdom voor die tijd was.

Maar Paulus' gezegde heeft een nog grotere betekenis. Het maakt voor altijd een einde aan de mening dat de aarde, het land Kanaän of de gemeente het heiligdom zou zijn, want de [179] argumenten die zouden kunnen bewijzen dat zij het zijn, houden tevens in dat zij dit onder de oude bedeling waren. Als Kanaän het heiligdom was geweest, was het dat toen het door Israël werd bewoond. Als de gemeente het heiligdom was geweest dan was zij het toen Israël uittrok uit Egypte. Als de aarde ooit het heiligdom is geweest, dan was ze dat gedurende de periode, waarover wij nu spreken. De aangehaalde argumenten zijn even toepasselijk op dit tijdperk als op enig ander; en als ze toen niet op het heiligdom konden worden toegepast dan vervallen alle beweringen dat de aarde, het land Kanaän of de gemeente ooit het heiligdom waren of zouden kunnen zijn. Maar waren zij het heiligdom gedurende die tijd? Dat is uiteindelijk de vraag voor deze theorie en Paulus geeft een ontkennend antwoord door de tabernakel van Mozes te beschrijven en ons te vertellen dat niet de aarde, niet Kanaän, niet de gemeente – maar de tabernakel het heiligdom van die bedeling was. Dat gebouw beantwoordt in elke opzicht aan de vereisten die aan het ware heiligdom worden gesteld.

1. Het was Gods woonplaats op aarde: “*En zij zullen Mij een heiligdom maken, dat Ik in het midden van hen wone.*” (Exodus 25: 8) sprak de Heere tot Mozes. In deze tabernakel, die volgens de voorschriften van de Heere werd gebouwd, openbaarde Hij Zijn tegenwoordigheid.
2. Het was een heilige plaats, het heilige heiligdom Leviticus 16: 33
3. Het wordt keer op keer in Gods Woord “het heiligdom” genoemd. Van de 144 maal dat dit woord in het Oude Testament wordt gebruikt heeft het in vrijwel alle gevallen betrekking op dit gebouw.

De tabernakel werd aanvankelijk op een zodanige wijze gebouwd dat zij voldeed aan de situatie waarin de Israëlieten zich toen bevonden. Toen dit gebouw in hun midden werd opgericht als een woonplaats voor God en het middelpunt van hun godsdienst, stonden zij aan het begin van een veertigjarige tocht door de woestijn. Men moest reizen en daarom moest de tabernakel dikwijls worden verplaatst. Hij werd daarom vervoerbaar gemaakt. De wanden bestonden uit planken en het dak uit linnen gordijnen en gekleurde vellen, zodat [180] men hem gemakkelijk kon afbreken en vervoeren en aan het einde van de reis weer kon opbouwen. Nadat hij het beloofde land

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

hadden ingenomen, werd dit tijdelijk bouwwerk vervangen door Salomo's prachtige tempel. In die meer bestendige vorm bleef het heiligdom voortbestaan, behalve in de tijd van Daniël toen het verwoest was, totdat het tenslotte in 70 n.Chr. door de Romeinen opnieuw werd verwoest.

Dit is het enige heiligdom op aarde dat in de Bijbel beschreven en in de geschiedenis vermeld wordt. Het was het heiligdom van het eerste verbond. Toen het eerste verbond verviel, verviel ook de dienst in het heiligdom. Bestaat er dan geen ander heiligdom voor het tweede of voor het nieuwe verbond? Dat moet wel zo zijn, want anders was er geen overeenkomst tussen deze verbonden en bezat het eerste verbond een soort eredienst die, hoewel ze nauwkeurig beschreven staat, onbegrijpelijk zou zijn terwijl het tweede verbond eveneens een eredienst zou hebben die onbepaald en onduidelijk is. Paulus verklaart duidelijk dat het nieuwe verbond – dat sinds de dood van Christus, de Testamentmaker, van kracht is – een heiligdom heeft, want als hij de twee verbonden in Hebrëeën 9: 1 met elkaar vergelijkt, dan zegt hij dat het eerste verbond ook “bepalingen voor eredienst en een heiligdom voor deze wereld had”, hetgeen inhoudt dat het nieuwe verbond ook een dienst en een heiligdom heeft. Verder spreekt vers 8 van dat hoofdstuk over het aardse heiligdom als de eerste tabernakel. Als dat de eerste was dan moet er een tweede zijn; en als de eerste bestond zolang het eerste verbond van kracht was, dan moet, toen dat verbond een einde nam, de tweede tabernakel de plaats van de eerste hebben ingenomen. Dat moet dan het heiligdom van het nieuwe verbond zijn. Aan deze conclusie kunnen wij niet ontkomen.

Maar waar moeten wij dan het heiligdom van het nieuwe verbond zoeken? Paulus toont door het gebruik van het woord “ook” in Hebrëeën 9: 1, aan dat hij voordien over dit heiligdom gesproken heeft. Wij keren terug tot het begin van het vorige hoofdstuk en vinden daarin de volgende opsomming van zijn voorgaande argumenten: *“De hoofdsom nu der dingen, waarvan wij spreken, is, [dat] wij hebben zodanigen Hogepriester, Die gezeten is aan de rechter [hand] van den troon der Majesteit in de hemelen: 2 Een Bedienaar des heiligdoms, en des waren tabernakels, welken de Heere heeft opgericht, en geen mens.”* (Hebrëeën 8: 1-2)

Kan er nog twijfel aan bestaan dat in deze tekst sprake is van een heiligdom van het nieuwe verbond? Een duidelijke toespeling wordt gedaan op het heiligdom van het eerste verbond dat door een mens, door Mozes, opgericht werd. Dat werd door Paulus terecht een “wereldlijk heiligdom” genoemd. Dat aardse heiligdom was de plaats waar de priesters hun dienst verrichten. Het hemelse heiligdom, de ware tabernakel, die de Heere heeft opgericht, is de plaats waar Christus, de Hogepriester van het nieuwe verbond, Zijn dienst verricht. Dit is de hemelse tabernakel.

Deze zienswijze wordt ondersteund door het feit, dat het heiligdom dat door Mozes werde gebouwd, niet origineel van structuur was, maar werd gebouwd naar een voorbeeld. Het grote origineel bevond zich ergens anders; want Mozes maakte slechts een kopie of een afbeelding. Luister naar de richtlijnen die de Heere hem dienaangaande gaf: *“Naar al wat Ik u tot een voorbeeld dezès tabernakels, en een voorbeeld van al deszelfs gereedschap wijzen zal, even also zult gijlieden dat maken.”* (Exodus 25: 9). *“Zie dan toe, dat gij het maakt naar hun voorbeeld, hetwelk u op den berg getoond is.”* (vers 40). Zie ook Exodus 26: 30; 27: 8; Handelingen 7: 44.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Waarvan was het aardse heiligdom een afbeelding of kopie? Antwoord: van het Heiligdom van het nieuwe verbond, de *“waren tabernakels, welken de Heere heeft opgericht, en geen mens”* Het verband tussen het eerste en tweede verbond is dat van beeld en tegenbeeld. De offeranden, gebracht in het oude verbond, wezen op het grote offer van de huidige bedeling; de priesters van het oude verbond verrichtten de dienst die onze Heere in Zijn volmaakt Hogepriesterschap zou verrichten. Hun dienst was een afschaduwing en voorbeeld van de dienst van onze Hogepriester in de hemel. Het heiligdom waarin zij dienst deden, was een afbeelding of voorbeeld van het ware heiligdom in de hemel, waar onze Heere Zijn dienst verricht.

Al deze feiten worden duidelijk door Paulus verklaard in [182] een paar verzen, gericht aan de Hebreeën; hoofdstuk 8: 4-5: *“Want indien Hij op aarde ware, zo zou Hij zelfs geen Priester zijn, dewijl er priesters zijn, die naar de wet gaven offeren; 5 Welke het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen dienen, gelijk Mozes door Goddelijke aanspraak vermaand was, als hij den tabernakel volmaken zou: Want zie, zegt Hij, dat gij het alles maakt naar de afbeelding, die u op den berg getoond is.”* Dit getuigenis bewijst dat de dienst van de aardse priesters een afschaduwing was van Christus' priesterschap en het bewijs dat Paulus naar voeren brengt is de opdracht die God aan Mozes gaf om de tabernakel te maken naar het voorbeeld dat hem op de berg was getoond. Dit toont duidelijk dat het voorbeeld dat Mozes op de berg zag, het ware Heiligdom in de hemel is, waarin de Heere Zijn dienst verricht en dat in de drie voorgaande verzen genoemd werd.

In hoofdstuk 9: 8-9 zegt Paulus verder: *“[Waarmede] de Heilige Geest dit beduidde, dat de weg des heiligdoms (in het Grieks “heilige plaatsen”, meervoud) nog niet openbaar gemaakt was, zolang de eerste tabernakel nog stand had; 9 Welke was een afbeelding voor dien tegenwoordigen tijd,”* enz. Toen de eerste tabernakel nog bestond en het eerste verbond nog van kracht was, vond er geen dienst plaats in de ware Tabernakel. Maar toen Christus gekomen was, de Hogepriester van de toekomstige dingen, en de dienst in de eerste tabernakel en het eerste verbond voorbij gegaan waren, toen is Hij op de troon van de Majesteit in de hemel verhoogd als Bedienaar van het ware Heiligdom en is door Zijn eigen bloed ingegaan in het heiligdom (Grieks, “Heilige plaatsen”), waardoor Hij een eeuwige verlossing heeft teweeggebracht. Vers 12.

Het aardse heiligdom van die tijd was dus een afbeelding van de heilige plaatsen in de hemel. Indien men meer bewijzen wenst, Paulus spreekt in vers 23 over de aardse tabernakel met zijn afdelingen en gerei, als *“voorbeeldingen der dingen die in de hemelen zijn”*. In vers 24 zegt hij dat het heiligdom dat met handen gemaakt is, het heiligdom is dat door Mozes gemaakt werd en dat het een *“tegenbeeld”* is van het ware, dat is de tabernakel in de hemel.

[183]

Deze stelling wordt bekrachtigd door het getuigenis van Johannes. Onder de dingen die hij in de hemel zag, bevonden zich zeven vurige lampen, brandende voor de troon in de hemel; Openbaring 4 en 5. Hij zag een reukaltaar en een gouden wierookvat; Openbaring 8: 3. Hij zag de Ark des Verbonds; Openbaring 11:19; 15: 8. Deze voorwerpen zal elke Bijbelkenner direct herkennen als het gerei van het aardse heiligdom. Het werd vervaardigd om in het heiligdom gebruikt te worden. Omdat het

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

dus uitsluitend voor de dienst in het heiligdom was bestemd, mogen wij daaruit afleiden dat, als wij het zien, het alleen daar kan zijn waar een heiligdom is. Omdat Johannes deze dingen in de huidige bedeling in de hemel zag, bewijst dit dat daar een heiligdom is en dat hem toegestaan werd dat heiligdom te aanschouwen.

Hoe ongaarne iemand ook zal moeten toegeven dat er een Heiligdom in de hemel is, hij kan niet ontkennen dat het aangehaalde getuigenis zeer zeker voldoende is om dit feit te bewijzen. Paulus zegt dat de tabernakel van Mozes het heiligdom was van het eerste verbond. Mozes zegt, dat God hem een voorbeeld toonde op de berg en dat hij naar dat voorbeeld een tabernakel maakte overeenkomstig het voorbeeld en dat dit voorbeeld de ware Tabernakel in de hemel is, die de Heere heeft opgericht. Tenslotte bevestigt Johannes de verklaring van Paulus dat dit heiligdom in de hemel is, door te zeggen dat hij het met eigen ogen heeft gezien. Wie vraagt nog verdere bewijzen? Neen, wie kan nog sterkere bewijzen bedenken?

De vraag wat met het heiligdom wordt bedoeld is nu beantwoord. Het Bijbelse heiligdom bestaat – beoordeel het zelf en weerleg het als u dat kunt. De eerste tabernakel werd opgericht toen Israël uittoog uit Egypte, dat was het heiligdom van het eerste verbond. De tweede, de ware tabernakel, waarvan de eerste een kopie of afbeelding was, is in de hemel, dat is het heiligdom van het nieuwe verbond. Deze twee zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden als voorbeeld en tegenbeeld. Door het tegenbeeld worden wij geleid naar het voorbeeld, en het voorbeeld doet natuurlijkerwijze denken aan het tegenbeeld.

[184]

Wij hebben gezegd dat Daniël bij het woord “heiligdom” onmiddellijk zou denken aan het heiligdom van zijn volk te Jeruzalem; dat zou een ieder in die tijd hebben gedaan. Maar heeft de uitlegging van Daniël 8: 14 betrekking op het aardse heiligdom? Dat hangt af van de tijd waarop de profetie van toepassing is. Alle verklaringen aangaande het heiligdom dat in de oude bedeling bestond, gelden vanzelfsprekend voor het heiligdom van die tijd en alle verklaringen die wijzen op de huidige bedeling, houden verband met het heiligdom van deze bedeling. Indien de 2300 dagen, aan het einde waarvan het heiligdom gereinigd of gerechtvaardigd zou worden, in de vorige bedeling eindigde, dan was het heiligdom dat gereinigd moest worden, het heiligdom van die tijd. Reiken zij echter tot deze bedeling, dan heeft de profetie betrekking op het heiligdom van deze tijd, het Heiligdom van het nieuwe verbond in de hemel. Deze vraag kan alleen beslist worden door een onderzoek in te stellen naar de 2300 dagen (jaren) en dat onderwerp wordt opgepakt en uiteengezet in de verklaring van Daniël 9: 24.

Hetgeen wij tot nu toe over het heiligdom gezegd hebben, heeft slecht zijdelings betrekking op de voornaamste vraag in deze profetie. Die vraag heeft betrekking op de reiniging: *“Tot 2300 avonden en morgens (dagen ofwel jaren); dan zal het heiligdom gerechtvaardigd worden.”* Het was echter noodzakelijk eerst vast te stellen wat het heiligdom is, voordat wij op begrijpelijke wijze over de reiniging ervan kunnen spreken. Zover zijn wij nu.

Nu wij weten wat het heiligdom is, kan de vraag aangaande de reiniging en op welke wijze die plaatsvindt, snel beantwoord worden. Er is reeds gezegd dat, wat het heiligdom ook mocht zijn, er een dienst mee verbonden is, die “reiniging” wordt

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

genoemd. Nergens lezen wij in de Bijbel dat een dergelijke dienst verband houdt met de aarde, het land Kanaän of de gemeente, hetgeen een goed bewijs vormt dat geen van deze onderwerpen het heiligdom is.

Heeft de lezer bezwaar tegen de gedachte dat er in de hemel iets zou zijn dat gereinigd moet worden? Is dit een beletsel [185] om de gedachte, die hier naar voren is gebracht, te aanvaarden? Dan moet hij dit met Paulus vereffenen, want hij leert ons positief dat dit wel het geval is. Doch alvorens hij tegen Paulus in de strijd trekt, raden wij de lezer aan de aard van deze reiniging nauwkeurig te onderzoeken; want ongetwijfeld heeft hij dienaangaande een onjuiste voorstelling. Paulus bedient zich van een eenvoudige taal om de reiniging van beide, het aardse en het hemelse heiligdom te beschrijven.

“En alle dingen worden bijna door bloed gereinigd naar de wet, en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving. 23 Zo was het dan noodzaak, dat wel de voorbeeldingen der dingen, die in de hemelen zijn, door deze dingen gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelve door betere offeranden dan deze.” Hebreeën 9: 22-23

In het licht van de voorgaande bewijzen kunnen wij dit als volgt omschrijven: “Het is daarom noodzakelijk dat de tabernakel die door Mozes werd opgericht, en al zijn heilige gerei, welke afbeeldingen waren van eht gerei in het ware heiligdom in de hemel, gereinigd of gerechtvaardigd moesten worden door het bloed van kalveren en bokken. Maar de hemelse dingen, de ware tabernakel, het heiligdom van deze bedeling, welke de Heere opgericht heeft en geen mens – moeten gereinigd worden door betere offeranden, ja, door het bloed van Christus.”

Wij stellen nu de vraag: “Van welke aard is deze reiniging en hoe wordt zij volbracht? Volgens de woorden van Paulus geschiedt dit werk door bloed of juist uitgedrukt, ten koste van bloed. De reiniging is daarom geen zuivering van stoffelijke onreinheid of onzuiverheden; want bloed wordt niet voor dat doel gebruikt.

Deze overweging zou voldoende moeten zijn om het bezwaar aangaande het moeten reinigen van hemelse dingen weg te nemen. Het feit dat Paulus spreekt over dingen in de hemel die gereinigd moeten worden, bewijst niet dat er een stoffelijke onreinheid is in de hemel; want dat is niet de soort reiniging waar hij naar verwijst. De reden waarom Paulus verklaart dat deze reiniging geschiedt door bloed, is omdat zonder bloedstorting geen vergeving geschiedt.

[186]

Vergeving, het uitwissen van zonden, is het werk dat gedaan moet worden. De reiniging is daarom geen stoffelijke reiniging van het lichaam, maar een reiniging van zonden. Maar hoe kwamen deze zonden in zowel het aardse als in het hemelse heiligdom, zodat een reiniging noodzakelijk werd? Deze vraag wordt beantwoord door de dienst die verbonden was met het aardse heiligdom, die wij nu nader willen toelichten.

De laatste hoofdstukken van Exodus bevatten een beschrijving van de bouw van het aardse heiligdom en de daarmee verbonden dienst. Leviticus begint met een beschouwing over de dienst, die daarin gehouden werd. Het enige waarnaar wij nu belangstellend zijn, is naar een bepaald gedeelte van deze dienst die als volgt werd verricht:

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

De persoon die gezondigd had, bracht zijn offer aan de deur van de tabernakel. Vervolgens legde hij een moment zijn hand op de kop van het slachtoffer en deed, naar wij redelijkerwijze mogen veronderstellen, belijdenis van zijn zonden. Door deze daad beleed hij dat hij had gezondigd en de dood verdiende, maar dat in zijn plaats dit offer gebracht werd, waarop hij zijn schuld afwentelde. Eigenhandig – en wat moet hij daarbij gevoeld hebben – doodde hij het slachtoffer op grond van die schuld. De wet eist het leven van de overtreder en bloed is leven, vandaar dat er zonder bloedstorting geen vergeving geschiedt; Leviticus 17: 11, 14

Bloedstorting maakt vergeving mogelijk; want de schending van de wet eiste het leven en aan die eis werd voldaan. Het bloed van het slachtoffer werd daarna door de priester genomen en voor het aangezicht van de Heere gesprenkeld.

Op deze wijze werd de zonde van de overtreder door zijn belijdenis, het doden van het slachtoffer en door de dienst van de priester, overgedragen van hem op het heiligdom. Zo werd aldus offer na offer door het volk gebracht. Dag aan dag werd dit werk voortgezet; en op die wijze werden de zonden van het volk overgedragen op het heiligdom. Doch dit was niet de laatste beschikking van deze zonden. De opgestapelde schuld werd door een bijzondere dienst weggenomen. Die dienst werd de reiniging van het heiligdom genoemd. Deze dienst werd op een vastgestelde tijd in het [187] jaar verricht en de tiende dag van deze zevende maand waarop deze dienst plaatsvond, werd de “grote verzoendag” genoemd. Terwijl geheel Israël zich op die dag van bezigheden onthield en zich verootmoedigde, bracht de hogepriester twee bokken voor het aangezicht van de Heere aan de deur van de tabernakel. Voor deze bokken moesten loten geworpen worden; één lot was voor de Heere, en de andere voor de weggaande bok. De bok waarop het lot van de Heere viel werd daarna gedood en zijn bloed werd op het verzoendeksel gesprengd. Dit was de enige dag waarop de hogepriester die afdeling mocht binnengaan. Als hij uit het Heilige der heiligen terugkeerde, moest hij zijn beide handen op de kop van de weggaande bok leggen, daarop alle zonden en ongerechtigheden van de kinderen Israëls belijden en daarna de bok wegzenden in de woestijn in een afgezonderd land, door de hand van een man die daartoe aangewezen werd. De bok mocht nooit meer terugkeren in de vergadering van de kinderen Israëls; en de zonden van het volk zouden niet meer gedacht worden. Deze dienst reinigde het volk van zijn zonden en reinigde het heiligdom en alle gerei; Leviticus 16: 21, 30, 33. Door deze dienst werd de zonde verwijderd – doch alleen zinnebeeldig, want de gehele dienst was zinnebeeldig.

De lezer voor wie deze dingen nieuw zijn, zal zich wellicht met verbazing afvragen wat dit vreemde werk te betekenen heeft en wat er in de huidige bedeling bestaat dat met deze dienst verband houdt. Wij antwoorden – op grond van het getuigenis van Paulus – dat er een soortgelijke dienst door Christus wordt verricht.

Nadat Paulus in Hebreeën 8 heeft gezegd dat Christus de Bedienaar van het Heiligdom en de ware Tabernakel is, gaat hij verder met te zeggen, dat de aardse priesters dienden tot voorbeeld en schaduw van de toekomstige dingen. Of anders gezegd, hun dienst was een voorbeeld van de dienst die Christus boven verricht, voor zover dit door stervelingen uitgebeeld kan worden.

De priesters dienden in beide afdelingen van de aardse tabernakel en daarom is Christus ook een Bedienaar van beide afdelingen in de hemelse tempel; want die tempel heeft eveneens twee afdelingen. Als dat niet zo is, dan is zij niet [188] juist afgebeeld door de aardse tabernakel. De Heere doet in beide afdelingen dienst; anders

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

was het werk van de priesters op aarde geen juiste afbeelding van Zijn dienst. Paulus bevestigde uitdrukkelijk dat Christus de Bedienaar is van beide afdelingen; want volgens Hebreëen 9: 12 is Hij ingegaan in het Heiligdom door Zijn bloed. Christus verricht daarom een dienstwerk in de hemelse tempel, overeenkomstig het werk dat door de priesters werd verricht in beide afdelingen van de aardse tempel.

Maar het werk in de tweede afdeling, het Heilige der heiligen, was een bijzondere dienst, die de jaarlijkse diensten afsloot en waardoor het heiligdom werd gereinigd. Daarom moet het werk van Christus in de tweede afdeling van het hemelse Heiligdom van dezelfde aard zijn en duiden op het einde van Zijn werk als Hogepriester van het hemelse Heiligdom.

Evenals in de vorige bedeling de zonden van het volk door de priesters, in figuurlijke zin, op het aardse heiligdom werden overgedragen, zo verricht Christus nu, als onze Middelaar, Zijn werk in de tegenwoordigheid van de Vader. De zonden van allen, die oprecht om vergeving vragen, worden in feite overgedragen op het Heiligdom waarin Hij dienst verricht. Wij zullen niet stilstaan bij de vraag of Christus verzoening voor ons doet door Zijn letterlijke bloed of uit de kracht van Zijn verdienste. Het is voldoende te zeggen dat Zijn bloed vergoten werd. Door dat bloed is vergeving van zonden mogelijk. Dit werd in de vroegere bedeling zinnebeeldig weergegeven door het bloed van kalveren en bokken. Toch hadden deze offers een reële waarde, in die zin dat zij het geloof symboliseerden in het ware offer dat komen zou. Daarom hadden allen die deze offers brachten evenveel belang in Christus' verlossingswerk als wij, die in deze bedeling in het geloof tot Hem gaan.

Deze voortdurende overdracht van zonden op het hemelse Heiligdom, maakt de reiniging nodig om dezelfde reden als datzelfde werk nodig was in het aardse heiligdom. Indien ze niet op deze wijze worden overgedragen, wie kan ons dan met het oog op de zinnebeelden en op hetgeen Paulus zegt, verklaren welke dienst Christus voor ons verricht? [189] Deze voortdurende overdracht van zonden op het hemelse Heiligdom vereist, naar wij menen, een reiniging om dezelfde redenen waarom eenzelfde dienst in het aardse heiligdom werd verricht.

Een belangrijk verschil tussen deze twee bedieningen moet hier echter aangeroerd worden. In het aardse heiligdom werd gedurende één jaar lang een complete reeks van diensten verricht. Gedurende 359 dagen van het burgerlijk jaar werd de dienst in de eerste afdeling verricht. Eén dag per jaar werd op de grote verzoendag, deze jaarlijkse reeks afgesloten door de dienst in het Heilige der heiligen. Daarna begon de dienst in het heilige en duurde voort totdat een ander verzoendag het werk van dat jaar weer afsloot. Aldus ging het jaar in jaar uit. Deze voortdurende herhaling van de dienst was noodzakelijk op grond van de korte levensduur van de sterfelijke priester. Maar deze noodzakelijkheid verviel toen onze Heere Zijn priesterschap aanvaardde, want Hij leeft altijd om voor ons te bidden. Zie Hebreëen 7: 23-25.

In plaats van de jaarlijkse dienstindeling in het aardse heiligdom, wordt de dienst in het hemelse Heiligdom gedurende een veel langer periode verricht, maar wanneer de dienst in het hemelse Heiligdom beëindigd is, zal die nooit meer herhaald worden.

De diensten die gedurende één jaar in het aardse heiligdom werden verricht, beelden het gehele dienstwerk in het hemelse Heiligdom uit. In de aardse dienst werd het heiligdom gereinigd gedurende het korte afsluitingswerk op de grote verzoendag,

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

aan het einde van elk jaarlijks dienstperiode. De reiniging van het hemelse Heiligdom moet dus duiden op een afsluiting van Christus' dienst als onze Hogepriester in de hemelse Tabernakel. Het aardse heiligdom werd gereinigd doordat de priester in het Heilige der heiligen ging en een dienstwerk verrichtte voor Gods aangezicht en voor de Ark des Verbonds. Wanneer de tijd voor de reiniging van de ware Tabernakel beëindigd is, dan zal onze hemelse Hogepriester, eveneens in het Heilige der heiligen, Zijn middelaarswerk t.b.v. de mens afsluiten. Wij zijn er zeker van dat God niemand tot enig ander [190] inzicht kan leiden aangaande dit onderwerp, zonder de zin en betekenis te schenden.

Lezer, ziet u hoe belangrijk dit onderwerp is? Begrijpt u hoeveel belang de wereld zou moeten stellen in het Heiligdom van de Heere? Ziet u dat het gehele verlossingsplan daarin besloten ligt en dat, wanneer dit werk is afgesloten, de genadetijd voorbij is en dat een ieders lot, van verlost en niet verlost, voor eeuwig beslist is? Begrijpt u dat de reiniging van het Heiligdom een kortstondig en bijzonder werk is, waarin het verlossingsplan zijn voltooiing vindt? Ziet u dat, wanneer aangetoond kan worden op welk moment dit reinigingsproces begonnen is, dit een waarschuwing voor de wereld is, dat de dag ten einde spoedt? De bedoeling van deze profetie is, om dit aan te tone: *“Tot 2300 avonden en morgens (jaren); dan zal het Heiligdom gerechtvaardigd worden.”*

Voordat wij de aard en toepassing van die dagen verder bespreken, mogen wij gerust stellen dat zij reiken tot aan de reiniging van het hemelse Heiligdom. Het aardse heiligdom moest elk jaar gereinigd worden. Het zou volkomen onzinnig zijn te stellen dat de profeet wil zeggen dat aan het einde van de 2300 letterlijke dagen – dat is, als wij de profetie letterlijke nemen, een periode van ruim 6 jaren – een gebeurtenis zou plaatsvinden die zich regelmatig elk jaar voordeed. Het hemelse Heiligdom is de plaats waarin ons aller lot beslist wordt. Het is voor het mensdom van uiterst groot belang te weten hoe ver dat werk daar gevorderd is. Als de mensen het verband tussen deze onderwerpen en hun eeuwig heil beter zouden begrijpen, met welk een ijver en bezorgdheid zouden zij dan dit onderwerp zorgvuldig en biddend onderzoeken!

Vanaf hoofdstuk 9: 20 vindt men een verklaring van de 2300 dagen; op welk tijdstip zij eindigen en wanneer de plechtige dienst van de reiniging van het hemelse Heiligdom begonnen is.

15. *“En het geschiedde, toen ik dat gezicht zag, ik Daniel, zo zocht [191] ik het verstand [deszelven], en ziet, er stond voor mij als de gedaante eens mans. 16 En ik hoorde tussen Ulai eens mensen stem, die riep en zeide: Gabriel! geef dezen het gezicht te verstaan.”*

Wij zijn nu genaderd tot de uitlegging van het visioen. Doch eerst willen wij wijzen op Daniël's bezorgdheid en zijn inspanningen om dit visioen te verstaan. Hij zocht de betekenis ervan. Zij, die de profetieën ernstig onderzocht hebben zijn niet onverschillig aangaande deze dingen. Alleen zij, die niet weten dat een kostbaar metaal onder hun voeten verborgen ligt, wandelen onverschillig over een goudmijn heen.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

Onmiddellijk stond er iemand voor de profeet, die de gedaante van een man had. De tekst zegt niet dat het een man was, zoals sommigen beweren de willen bewijzen dat engelen gestorven mensen zijn en dergelijke teksten gebruiken om dat aan te tonen. Door de uitdrukking “*als de gedaante eens mans*” wordt ons te kennen gegeven dat hete een engel was in menselijke gestalte. Hij hoorde een menselijke stem, d.w.z. de engel sprak als een mens. Hij gaf opdracht Daniël het gezicht te doen verstaan. Deze opdracht werd aan de engel Gabriël gegeven, zijn naam betekent: “de machtige”. In hoofdstuk 9 gaat hij verder met zijn onderricht aan Daniël.

Onder de nieuwe bedeling werd Gabriël uitgezonden om aan Zacharias de geboorte van Johannes de Doper te verkondigen; Lukas 1: 11. Aan de maagd Maria verkondigde hij de geboorte van de Messias; vers. 26. Hij stelde zichzelf voor aan Zacharias met de woorden: “*Ik ben Gabriël, die voor God sta*”. Hieruit blijkt duidelijk dat hij een engel van hoge rang en waardigheid was; maar Degene Die hem opdracht gaf, was klaarblijkelijk hoger in rang en bezat de macht om hem te bevelen en zijn handelingen te leiden. Dat was waarschijnlijk niemadn anders dan de aarstengel Michaël of Christus, wie de dingen bekend waren die Gabriël aan Daniël mededeelde. Zie hoofdstuk 10: 21

17. “*En hij kwam nevens waar ik stond; en als hij kwam, [192] verschrikte ik, en viel op mijn aangezicht. Toen zeide hij tot mij: Versta, gij mensankind! want dit gezicht zal zijn tot den tijd van het einde. 18 Als hij nu met mij sprak, viel ik in een diepen slaap op mijn aangezicht ter aarde; toen roerde hij mij aan, en hij stelde mij op mijn standplaats. 19 En hij zeide: Zie, ik zal u te kennen geven, wat er geschieden zal ten einde dezer gramschap; want ter bestemder tijd zal het einde zijn.*”

Onder soortgelijke omstandigheden als hier genoemd, viel Johannes voor de voeten van een engel neer met de bedoeling hem te aanbidden; Openbaring 19: 10; 22: 8. Daniël scheen volkomen overweldigd ter zijn door de majesteit van de hemelse boodschapper. Hij viel op zijn aangezicht ter aarde alsof hij bezwijmd was. Het laatste moet niet letterlijk worden opgevat, maar in die zin, dat hij in een toestand verkeerde die op een diepe slaap geleek. Het is waar dat de discipelen door verdriet overmand in slaap vielen, maar vrees zoals in dit geval, kan nauwelijks een dergelijke uitwerking hebben. De engel legde vriendschappelijk zijn hand op hem, om hem gerust te stellen en richtte hem op. Hoe dikwijls hebben hemelingen het “vrees niet” tot stervelingen gesproken?

Met een algemene verklaring dat dit gezicht doelt op de tijd van het einde en dat hij hem zal verklaren wat er zal geschieden aan het einde van de gramschap, begint hij met de uitlegging van de profetie. De gramschap duurt een bepaalde tijd. Hoelang? God liet de Israëlieten weten, dat Hij Zijn gramschap over hun ongerechtigheden zou uitstorten; en Hij gaf de volgende bevelen aangaande de onheilige, goddeloze vorst van Israël: “*Doe dien hoed weg, en hef dien kroon af, ... 27 Ik zal die [kroon] omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd stellen; ja, zij zal niet zijn, totdat hij kome, die [daartoe] recht heeft, en [dien] Ik dat geven zal.*” Ezechiël 21: 26-27.

Dit is de tijd van Gods gramschap tegen Zijn verbondsvolk; de tijd waarin het heiligdom en het heir (Gods volk) overgegeven werd om vertrapt te worden. De hoed werd weggenomen en de kroon werd afgenomen, toen Israël door Babel [193]

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

onderworpen werd. Daarna werd zij omgekeerd door de Meden en Perzen en nog eens door de Grieken en nog eens door de Romeinen, overeenkomstig het aantal keren dat door de profeet genoemd werd. Toen de Joden tenslotte Christus verwierpen, werden zij spoedig daarna over de gehele wereld verstrooid; en het geestelijke Israël heeft de plaats ingenomen van het letterlijke zaad. Maar zij zijn aan aardse machten onderworpen en zullen dit zijn totdat Hij, Die de rechtmatige Erfgenaam is, de Messias, de Prins des Vredes, zal komen en het Hem gegeven zal worden. Dan zal de gramschap een einde nemen. De engel is nu bereid Daniël te kennen te geven, wat aan het einde van dit tijdperk zal geschieden.

20. *“De ram met de twee hoornen, dien gij gezien hebt, zijn de koningen der Meden en der Perzen. 21 Die harige bok nu, is de koning van Griekenland; en de grote hoorn, welke tussen zijn ogen is, is de eerste koning. 22 Dat er nu vier aan zijn plaats stonden, toen hij verbroken was; vier koninkrijken zullen uit dat volk ontstaan, doch niet met zijn kracht.”*

Eens zeiden de discipelen tot Jezus: *“Ziet, nu spreekt gij vrijuit en zegt geen gelijkenis”*. De verklaring van dit visioen wordt in een zo duidelijk mogelijke taal gegeven als noodzakelijk is. Zie vers 3-8. Het typerende kenmerk van het Perzische rijk, de eenheid van twee nationaliteiten, wordt uitgebeeld door de twee hoornen van de ram.

Griekenland bereikte het toppunt van zijn luister toen het een eenheid vormde onder de heerschappij van Alexander de Grote, de beroemdste generaal die de wereld ooit gekend heeft. Dit deel van zijn geschiedenis wordt uitgebeeld door het eerste beeld van de geitenbok, waarin de opmerkelijke hoorn Alexander de Grote symboliseert. Na zijn dood verbrokkelde het rijk, maar werd vrijwel onmiddellijk weer verenigd in vier grote delen. Dit wordt in de tweede afbeelding van de geitenbok gesymboliseerd door de vier hoornen, die de plaats van de afgebroken hoorn innamen. Deze vier delen stonden echter zonder *“zijn kracht”*. Geen van hen bezat de sterkte van het oorspronkelijke rijk. Deze grote bakens in de geschiedenis, waarover de geschiedschrijver [194] grote boekdelen schrijft, worden hier scherp omlind door de geïnspireerde auteur met enkele pennestroken geschetst.

23. *“Doch op het laatste huns koninkrijks, als het de afvalligen op het hoogste gebracht zullen hebben, zo zal er een koning staan, stijf van aangezicht, en raadsele verstaande; 24 En zijn kracht zal sterk worden, doch niet door zijn kracht; en hij zal het wonderlijk verderven, en zal geluk hebben, en zal het doen; en hij zal de sterken, mitsgaders het heilige volk verderven: 25 En door zijn kloekheid zo zal hij de bedriegerij doen gedijen in zijn hand; en hij zal zich in zijn hart verheffen; en in stille rust zal hij er velen verderven, en zal staan tegen den Vorst der vorsten, doch hij zal zonder hand verbroken worden.”*

Deze macht treedt tevoorschijn als opvolger van het in vier delen verdeelde rijk van de geitenbok, tegen het einde van het Griekse bewind. Hier is vanzelfsprekend sprake van dezelfde macht die in vers 9 gesymboliseerd wordt door de kleine hoorn. Indien dit ook op Rome wordt toegepast, zoals beschreven in de opmerking over vers 9, dan is alles duidelijk en in overeenstemming.

Daniël 7 en 8 “Gedachten over het boek Daniël” Uriah Smith

“Een koning ..., stijf van aangezicht”. Toen Mozes voorspelde dat de Joden door deze macht bestraft zouden worden, noemde hij het “een volk, stijf van aangezicht”; Deuteronomium 28: 29-50. Geen volk ter wereld had een hardvochtiger voorkomen dan de Romeinen, als zij in slagorde stonden opgesteld.

“En raadselen verstaande”. In de tekst die wij zo juist hebben aangehaald, noemt Mozes hen: “een volk, welks spraak gij niet zult verstaan”. Dit kon niet tot de Joden gezegd worden aangaande de taal van de Babyloniërs, Perzen of Grieken. De Chaldeeuwse en Griekse talen werden in meer of mindere mate in Palestina gesproken. Dit was echter niet het geval met de Latijnse taal.

“Als de overtreders de maat hebben volgemaakt”. Het verband tussen Gods volk en hun onderdrukkers wordt voortdurend in het oog gehouden. Wegens de overtredingen van Zijn volk werd [195] het in gevangenschap gevoerd. Hun volharden in de zonde was oorzaak dat de straf steeds zwaarder en zwaarder werd. De Joodse natie was nog nooit zo verdorven en corrupt geweest. Dan toen zij onder de heerschappij van de Romeinen werden gebracht.

“En zijn kracht zal sterk worden, doch niet door zijn kracht”. De voorspoed van de Romeinen is grotendeels toe te schrijven aan de hulp van hun bondgenoten en de verdeeldheid van hun vijanden, waar zij dan ook altijd voordeel uit wisten te trekken.

“en hij zal het wonderlijk verderven” De Heere liet de Joden door de profeet Ezechiël aankondigen dat Hij hen zou overgeven aan mensen die “smeders des verderfs”. Hoeveel betekenis ligt er in zo'n beschrijving en hoe toepasselijk is zij op de Romeinen. Bij de inneming van Jeruzalem hebben zij 1100.000 Joden gedood en 97.000 werden gevangen weggevoerd. Zo ontstellend verdierven zij dit eens zo sterke en heilige volk. En wat zij met geweld niet konden bereiken, werd met sluwheid bereikt. Hun vleierijen, hun bedrog en omkoppingen waren even gevaarlijk als hun spiezen. En tenslotte stond Rome, in de persoon van één van zijn landvoogden, op tegen de Vorsts der vorsten, door de ter dood veroordeling van Jezus Christus. “doch hij zal zonder hand verbroken worden.” Deze uitdrukking bewijst dat dit dezelfde macht is die verdelgd zal worden bij de vernietiging van het beeld in hoofdstuk 2.

26. “Het gezicht nu van avond en morgen, dat er gezegd is, is de waarheid; en gij, sluit dit gezicht toe, want er zijn nog vele dagen toe. 27 Toen werd ik, Daniel, zwak, en was [enige] dagen krank; daarna stond ik op, en deed des konings werk; en ik was ontzet over dit gezicht; maar niemand merkte het.”

“Het gezicht nu van avond en morgen” – is het gezicht van de 2300 dagen. De lange tijd van verdrukking en rampen, die zijn volk zouden overkomen, bedroefden Daniël zo zeer, dat hij zijn kracht verloor en [196] enige dagen ziek werd. Hij was verbijsterd over het gezicht, hoewel hij het nog niet ten volle begrepen had.

Waarom heeft Gabriël toen zijn opdracht niet volledig uitgevoerd? Waarom gaf hij Daniël op dat moment geen volledige uitlegging van het gezicht? Omdat Daniëls krachten het niet toelieten. Een verdere uitleg werd tot een ander tijdstip uitgesteld.